

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky



Bakalářská práce

**Statistické porovnání bankovních produktů ve
vybraných bankách**

Lucie Vajnerová

© 2016 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Lucie Vajnerová

Podnikání a administrativa

Název práce

Statistické porovnání bankovních produktů ve vybraných bankách

Název anglicky

Statistical comparison of selected banking products in selected banks

Cíle práce

Cílem práce je komparace vybraných srovnatelných produktů bank na základě dostupných ukazatelů u několika významných bank na českém trhu. Součástí řešení bude též realizace dotazníkového šetření u klientů bank, které bude doplňovat data o názory a požadavky na vybrané produkty. S pomocí metod statistické analýzy budou výsledky využity k formulaci návrhů a doporučení.

Metodika

Při vyhodnocení podkladových údajů bude využito metod popisné statistiky, postupů pro popis a modelování časových řad a metod pro hodnocení závislosti kvalitativních znaků.

Harmonogram:

Studium odborné literatury a odborných textů: 03/2015-09/2015

Předložení konečné podoby literární rešerše: 10/2015

Sběr a zpracování dat: 08/2015-01/2016

Předložení konečné podoby bakalářské práce: 02/2016

Doporučený rozsah práce

30-50 stran

Klíčová slova

bankovní produkt, bankovní systém, spoření, investice, půjčka, úvěr, úrok, sazba, vklad

Doporučené zdroje informací

- ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. KATEDRA STATISTIKY, – KÁBA, B. – SVATOŠOVÁ, L. *Statistické metody I.* V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2007. ISBN 978-80-213-1672-0.
- HINDLS, R. – SEGER, J. – HRONOVÁ, S. *Statistika pro ekonomy.* Praha: Professional publishing, 2006. ISBN 80-86419-99-1.
- JÍLEK, J. *Peníze a měnová politika.* Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0769-1.
- KALABIS, Z. *Bankovní služby v praxi.* Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0882-1.
- KALABIS, Z. *Základy bankovníctví : bankovníctví obchody, služby, operace a rizika.* Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0001-8.
- KOŠTEKOVÁ, V. – LANDOROVÁ, A. *Peníze a banky.* Praha: Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-355-5.
- REVENDA, Z. *Peněžní ekonomie a bankovníctví.* Praha: Management Press, 2014. ISBN 978-80-7261-279-6.
- SCHLOSSBERGER, O. *Platební služby.* Praha: Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-238-3.
- SVATOŠ, M. – ELIÁŠ, K. – ČESKO. OBČANSKÝ ZÁKONÍK (2012). *Nový občanský zákoník 2014 : rejstřík : redakční uzávěrka 26.3.2012.* Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-920-8.
- VYSOKÁ ŠKOLA FINANČNÍ A SPRÁVNÍ, – ŠENKÝŘOVÁ, B. *Bankovníctví II.* Praha: Bankovní akademie, 1998. ISBN 80-238-9685-7.

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Marie Prášilová, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 21. 10. 2015

prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 26. 02. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Statistické porovnání bankovních produktů ve vybraných bankách" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne

9. 3. 2016

Lucie Vajnerová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Marii Prášilové CSc. za její cenné rady a trpělivost při konzultacích bakalářské práce.

Statistické porovnání bankovních produktů ve vybraných bankách

Souhrn

Bakalářská práce je zaměřena na statistické porovnání studentských účtů u vybraných bank. Porovnávání je provedeno prostřednictvím analýzy časových řad počtu bankovních účtů nebo klientů jednotlivých bank. Každá časová řada obsahuje údaje za posledních osm let, trendovou funkci, predikci na následující rok, koeficient růstu a první diferenci. Dále je součástí práce modelové řešení nákladovosti studentských účtů a vyhodnocení dotazníkového šetření zabývajícího se touto problematikou. Na základě dotazníkového šetření byly zvoleny čtyři hypotézy o závislosti znaků. Mezi žádnými znaky nebyla závislost potvrzena. V závěru práce je provedeno zhodnocení zjištěných výsledků a doporučení pro banky a samotné klienty.

Klíčová slova:

Bankovní systém

Bankovní produkt

Dotazníkové šetření

Studentský účet

Osobní účet

Obchodní banky

Statistická analýza

Statistical comparison of selected banking products in selected banks

Summary

The focus of this bachelor thesis is a statistical comparison of student's accounts offered by selected banks. The comparison is carried out by time series analysis of the numbers of bank accounts or clients of particular banks. Each time series includes data for the last eight years, a trend function prediction for the following year, a growth rate and the first difference. Another part of the thesis is model solution of the expenses associated with student accounts and evaluation of a questionnaire dealing with this issue. Four hypotheses about characteristics dependence were selected based on the survey. No dependence between any characteristics was confirmed. The conclusion of the thesis includes an assessment of the results and recommendations for banks and clients.

Keywords

Banking system

Bank product

Questionnaire

Student account

Personal account

Commercial banks

Statistical analysis

Obsah

1	Úvod	8
2	Cíl práce a metodika	9
3	Literární rešerše	13
3.1	Finanční trh	13
3.2	Bankovní systém	14
3.2.1	Centrální banka České republiky	14
3.2.2	Centrální banka Evropské unie	15
3.2.3	Obchodní banky	15
3.2.4	Legislativní rámec	16
3.3	Bankovní produkty	17
3.3.1	Finančně úvěrové produkty	18
3.3.2	Depozitní produkty	22
3.3.3	Platebně zúčtovací produkty	24
3.4	Platební styk	24
3.4.1	Hotovostní platební styk	25
3.4.2	Bezhotovostní platební styk	25
4	Charakteristika vybraných bank a jejich produktů	27
4.1	Česká spořitelna, a. s.	27
4.2	Československá obchodní banka, a. s.	27
4.3	GE Money Bank, a. s.	28
4.4	Komerční banka, a. s.	29
4.5	Raiffeisenbank, a. s.	29
4.6	UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.	30
5	Praktická část	32

5.1	Vývoj počtu klientů.....	32
5.2	Celkové výdaje na vedení účtu	37
5.3	Dotazníkové šetření.....	39
5.3.1	Analýza závislosti kvalitativních znaků	45
5.4	Zhodnocení výsledků a doporučení	48
6	Závěr	50
7	Seznam použitých zdrojů.....	52
8	Seznam grafů a tabulek.....	54
9	Přílohy.....	55

1 Úvod

Dějiny bankovníctví sahají až do dob před naším letopočtem, kdy v Egyptě či Babylónii vznikali první bankovní profese. Zpočátku se jednalo například o osoby, které zkoušely pravost mincí. Následovali směnárnici a shromažďovatelé peněz, kteří je ukládali na bezpečné místo a případně dále půjčovali, to vše za úrok. Nejdříve byla smlouva mezi osobami pouze ústní, na základě důvěry. Až později se začalo vystavovat za vložené či půjčené peníze potvrzení. Tyto papírové stvrzenky postupně sloužily také přímo k obchodování.

Na českém finančním trhu působili téměř do konce 19. století soukromí směnárnici a obchodníci, kteří poskytovali své bankovní služby za poplatek. První bankou založenou na území České republiky byla Česká spořitelna, která byla zřízena státem v roce 1824. Spořitelny poskytovali kromě spoření také drobné půjčky a úvěry, především krátkodobého a střednědobého charakteru. Pro poskytování dlouhodobých půjček byla v roce 1865 založena Hypoteční banka království Českého. Akciové obchodní banky začaly vstupovat na trh až v druhé polovině 19. století. Mezi nejznámější banky tohoto typu patřila Živnostenská banka založená roku 1868. Až do roku 1990 byl v České republice jednostupňový bankovní systém v čele s Národní bankou československou, která byla založena v roce 1926.

V současné době je v České republice dvoustupňový bankovní systém v čele s Českou národní bankou. Na finančním trhu se pohybuje 59 bankovních institucí (včetně ČNB a fondů peněžního trhu). Obchodní banky poskytují velké množství bankovních produktů. Do značné míry je nabídka bankovních produktů ovlivněna také jejich poptávkou. Bankovní produkty se dále člení na finančně úvěrové produkty, depozitní produkty a produkty platebně zúčtovací.

Bankovní instituce se snaží vyjít vstříc svým klientům a vymýšlet pro ně stále nové atraktivní služby. Mezi relativně nové produkty je možné zařadit studentské účty či studentská konta. Banky se snaží získat klienty již od jejich útlého věku, proto kromě studentských účtů poskytují také účty dětské. Oba tyto typy osobních účtů nabízejí klientům za zvýhodněný či dokonce žádný poplatek téměř všechny klasické služby poskytované k osobním účtům.

2 Cíl práce a metodika

Cíl práce

Cílem bakalářské práce je statisticky analyzovat a porovnat studentské účty, které nabízejí bankovní instituce působící na českém finančním trhu. Existence studentských účtů byla zjištěna u šesti bank: Česká spořitelna, ČSOB, GE Money Bank, Komerční banka, Raiffeisenbank a UniCredit Bank. Pomocí analýzy časových řad budou zpracovány údaje o počtu studentských a osobních účtů u České spořitelny a údaje o počtu klientů u ČSOB a Komerční banky. Prostřednictvím modelového řešení nákladovosti studentských účtů bude určen účet s nejnižšími měsíčními náklady. Z výsledků dotazníkového šetření budou sestaveny hypotézy o nezávislosti znaků, které budou následně otestovány. Výsledkem práce bude zhodnocení zjištěných výsledků a především formulace doporučení pro bankovní instituce a jejich klienty.

Metodika

Analýza časových řad

V bakalářské práci byly pomocí analýzy časových řad analyzovány počty studentských účtů, osobních účtů a klientů jednotlivých bank v osmi po sobě jdoucích letech. Časová řada je posloupnost prostorově a časově srovnatelných pozorování, která jsou časově uspořádána ve směru od minulosti do přítomnosti. Je možné rozlišit například časové řady okamžikové či intervalové a časové řady krátkodobé nebo dlouhodobé.

Elementární charakteristiky časových řad

Elementární charakteristiky jsou součástí základní vizuální analýzy. Slouží k charakterizování dynamiky vývoje časových řad. K elementárním charakteristikám se řadí diference různého řádu, tempa růstu a průměry hodnot. Pro potřeby bakalářské práce byly využity tyto charakteristiky:

- První absolutní diference

Tato charakteristika udává, zda se hodnota ukazatele oproti předchozímu období zvýšila nebo zmenšila. Celkem je možné získat $n-1$ prvních diferencí.

$$\Delta_t^1 = y_t - y_{t-1}, \quad t = 2, 3, \dots, n$$

- Tempo růstu (též koeficient růstu či řetězový index)

Udává procentuální rychlost změny hodnot ukazatele oproti předchozímu období. Pokud by hodnota ukazatele nebyla vyjádřena procenty, jedná se o koeficient růstu či řetězový index. Všechny tři ukazatele charakterizují stejnou změnu.

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}}, t = 2, 3, \dots, n$$

- Průměrné tempo růstu

Vyjadřuje geometrický průměr z jednotlivých temp růstu.

$$\bar{k} = \sqrt[n-1]{k_2 k_3 \dots k_n}$$

- Průměrný počet studentských účtů, osobních účtů či klientů

Jedná se o geometrický průměr jednotlivých hodnot (počtů studentských účtů, osobních účtů či klientů).

$$\bar{y} = \frac{1}{n} \sum_{t=1}^n y_t$$

Trendová funkce

Trendová funkce vyjadřuje tendenci dlouhodobého vývoje hodnot ukazatele v čase. Trend může být klesající, rostoucí či konstantní. Slouží k odhadu budoucího vývoje. Parametry trendové funkce se mohou stanovovat například podle metody nejmenších čtverců.

- Lineární trend $y = b_0 + b_1 \cdot t$
- Parabolický trend $y = b_0 + b_1 \cdot t + b_2 \cdot t^2$
- Exponenciální trend $y = b_0 \cdot b_1^t$
- Rostoucí trend $y = e^{b_0 + b_1 t}$
- Logaritmický trend $y = b_0 + b_1 \cdot \ln t$
- Kubický trend $y = b_0 + b_1 \cdot t + b_2 \cdot t^2 + b_3 \cdot t^3$
- Exponenciální trend $y = b_0 \cdot e^{b_1 t}$
- Inverzní trend $y = b_0 + b_1 / t$
- Mocninný trend $y = b_0 \cdot t^{b_1}$

kde parametry b_0 , b_1 , b_2 a b_3 jsou neznámé parametry a t je časovou proměnnou. Shoda modelu se skutečností se ověřuje pomocí indexu determinace I^2 a indexu korelace I . Index determinace nabývá hodnot z intervalu od 0 do 1. Vyšší hodnota značí lepší shodu se zkoumaným ukazatelem. Index korelace určuje, do jaké míry odpovídá trendová funkce

vývoji časové řady. Nejvhodnější trendová funkce je zvolena na základě indexu determinace, indexu korelace a p hodnoty.

$$I = \sqrt{I^2} = 1 - \frac{\sum(y_t - y'_t)^2}{\sum(y_t - \bar{y}_t)^2},$$

kde y'_t je teoretická hodnota v časové řadě.

Predikce budoucího vývoje

Pro výpočet predikce budoucího vývoje byly zvoleny metody intervalové a bodové predikce.

Bodový odhad je jedno konkrétní číslo, které se získává dosazením veškerých údajů do vhodné trendové funkce.

$$u_{n+k} = a + bt_{n+k}$$

Intervalový odhad vyjadřuje interval, ve kterém se na 95% hladině spolehlivosti nachází budoucí hodnota časové řady.

$$(y'_t - \Delta < y'_t < y'_t + \Delta),$$

kde Δ vyjadřuje přípustnou chybu odhadu.

$$\Delta = t_{\alpha}^{(n-2)} \cdot s_y \cdot \sqrt{(1 - I^2) \cdot \frac{n \cdot (n^2 - 1) + 12k^2}{(n^2 - 1) \cdot (n - 2)}},$$

kde t_{α} odpovídá kritické hodnotě Studentova t -rozdělení pro hladinu významnosti $\alpha = 0,05$, $(n-2)$ je hladinou volnosti, n je počtem členů v časové řadě a k značí počet kroků dopředu.

$$s_y^2 = \frac{\sum y_t^2}{n} - (\bar{y}_t)^2$$

$$s_y = \sqrt{s_y^2}$$

Dotazníkové šetření

Pro lepší zorientování v problematice studentských účtů byl vytvořen dotazník týkající se studentských účtů. V dotazníkovém šetření byly využity uzavřené, polouzavřené, otevřené, identifikační a filtrační otázky. Odpovědi byly vyjádřeny pomocí základní popisné charakteristiky, především absolutních a relativních četností. Následně byly dvojice odpovědí testovány pomocí analýzy závislosti kvalitativních znaků.

Analýza závislosti kvalitativních znaků

Kvalitativní znaky jsou znaky souboru vyjádřené slovně. Mezi těmito znaky je možné zkoumat existenci a závislosti a její intenzitu. Prvním krokem při tvoření analýzy je sestavení kontingenční tabulky či asociační tabulky (rozměr 2 x 2). Při testování hypotézy H_0 : neexistuje žádná závislost mezi sledovanými znaky, je možné použít dva testovací postupy.

- χ^2 test nezávislosti

Nulová hypotéza o nezávislosti je testována pomocí testového kritéria χ^2 :

$$\chi^2 = \frac{n(ad - bc)^2}{(a+b)(a+c)(b+d)(c+d)}$$

V tabulkách je nutné následně dohledat kritické hodnoty χ^2 a porovnat s hodnotou testového kritéria. Pokud $\chi^2 > \chi_{\alpha}^2$ je možné zamítnout nulovou hypotézu.

- Fisherův faktoriálový test

Při použití Fisherova faktoriálového testu je nutné nejdříve vyhledat nejnižší skutečnou sdruženou četnost a tu poté postupně zmenšit po jedné až na nulu v pomocných tabulkách 2 x 2. Pro každou tabulku je následně vypočítána pravděpodobnost p_i :

$$p_i = \frac{(a+b)!(c+d)!(a+c)!(b+d)!}{n!a!b!c!d!}$$

Součet všech p_i vyjadřuje hodnotu testového kritéria a je porovnáván s hladinou α . V případě, že je $\sum p_i < \alpha$, tak je možné zamítnout nulovou hypotézu.

Pokud je rozsah souboru větší než 40, využívá se χ^2 test pro nezávislost. V případě, že je rozsah souboru menší než 20, je použit Fisherův faktoriálový test. Pokud se rozsah souboru pohybuje mezi hodnotami 20 a 40, je nutné vyjádření očekávaných četností a_0, b_0, c_0, d_0 . Pokud jsou očekávané četnosti vyšší než 5, je použit χ^2 test nezávislosti. V opačném případě je použit Fisherův faktoriálový test. [7, 12, 13]

3 Literární rešerše

3.1 Finanční trh

Pojem trh vyjadřuje prostředí, ve kterém probíhá prodej a nákup statků a služeb. Na finančním trhu se tedy uskutečňuje prodej a nákup peněz, vyjádřený nabídkou a poptávkou po penězích. Na tento trh dohlíží centrální banky jednotlivých států. Finanční trh se dále dělí na peněžní trh a kapitálový trh. [8]

Peněžní trh

Na peněžním trhu probíhá obchod s pohledávkami se splatností kratší než jeden rok. Pro tento typ trhu je typický velký počet účastníků, velká rychlost uzavírání obchodů a nízké transakční náklady. Centrální banky mohou prostřednictvím tohoto trhu regulovat krátkodobé úrokové míry. Jedná se například o repo operace, při kterých centrální banka poskytuje nebo naopak přijímá úvěry od obchodních bank, reguluje tak množství peněz v oběhu a stanovuje nejnižší úrokové sazby. [16]

Kapitálový trh

Na kapitálovém trhu se uskutečňují obchody se střednědobým a dlouhodobým kapitálem (se splatností delší než rok), především ve formě cenných papírů. Účastníky tohoto trhu jsou emitenti, kteří vydávají cenné papíry, aby získali prostředky pro financování své činnosti, a investoři, kteří se snaží co nejlépe zhodnotit své peněžní prostředky. Na kapitálovém trhu tedy probíhá pohyb kapitálu mezi deficitními a přebytkovými subjekty. [21]

Burzovní trh

Burzovní trh slouží k organizaci obchodování na kapitálovém trhu. Jeho cílem je, aby byl pohyb kapitálu efektivní (rychlý pohyb s nízkými náklady) a spravedlivý (dostatek informací pro všechny subjekty). Účastníky burzovního trhu jsou zprostředkovatelé (například banky, obchodníci s cennými papíry nebo podílové či důchodové fondy), regulátoři (Ministerstvo financí a Komise pro cenné papíry), investoři a emitenti. Burzovní obchody se řídí burzovními pravidly a zákony.

Obchody neprobíhají pouze na burzách, většina obchodů na finančních trzích je sjednávána na mimoburzovním trhu, kde nemají téměř žádná omezení. [8]

3.2 Bankovní systém

Bankovní systém je souhrn všech bank, které působí na území jednoho státu. Jedná se o otevřenou soustavu ovlivněnou nejen právním a ekonomickým prostředím, ale také vyspělostí finančního trhu, tradicemi a pozicí země v zahraničním obchodu.

Z ekonomického hlediska je možné bankovní systém rozdělit na jednostupňový a dvoustupňový. V jednostupňovém systému neexistuje centrální banka a ostatní banky zastávají všechny funkce. S tímto systémem se bylo možné setkat na počátcích bankovníctví. U dvoustupňového systému je vyčleněna jedna (centrální) banka, která plní makroekonomické funkce. Naopak mikroekonomické funkce plní ostatní obchodní banky.

Rozsah oprávnění k provádění bankovních obchodů je druhým hlediskem, podle kterého se dělí bankovní systém. Rozlišujeme model univerzální, oddělený a smíšený. V univerzálním modelu banky poskytují komerční i investiční produkty a je typický pro evropské státy. V odděleném modelu je jednoznačně odděleno komerční a kapitálové bankovníctví. Je typický pro Spojené státy americké. Poslední, smíšený model také obsahuje oddělení kapitálového a komerčního bankovníctví, ale ne tak přísně jako u odděleného modelu.

V České republice je dvoustupňový bankovní systém s centrální bankou a univerzální model bankovního systému. [18]

3.2.1 Centrální banka České republiky

Centrální bankou České republiky je od 1. 1. 1993 Česká národní banka. Jedná se o státní neziskovou instituci, která není zapsaná v obchodním rejstříku. Centrální banka je bankou bank, to znamená, že dohlíží na jejich činnost, poskytuje jim úvěry a ukládá část jejich vkladů. Dále plní makroekonomické funkce, především monetární politiku státu, reguluje množství peněz v oběhu, dohlíží na měnový kurs a stanovuje úrokové sazby, od kterých se dále odvíjí sazby obchodních bank. Centrální banka je také bankou vlády. Česká národní banka spolupracuje s Evropskou centrální bankou. [1]

3.2.2 Centrální banka Evropské unie

Centrální banka Evropské unie sídlí ve Frankfurtu nad Mohanem a svou činnost zahájila 1. 1. 1999. Je centrální bankou pro země eurozóny. [5] V případě, že by v České republice bylo přijato euro, stala by se také naší centrální bankou. Její činnost je obdobná činnosti naší centrální banky, s tím rozdílem, že svými zásahy ovlivňuje ekonomiky různých států, které nemusí být na stejné ekonomické úrovni. [9]

3.2.3 Obchodní banky

Banky představují podnikatelské subjekty, které mají oproti ostatním podnikům specifické rysy. Dle zákona č. 21/1992 Sb. o bankách jsou za banku považovány právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky, byly založené jako akciové společnosti a mají přidělenou bankovní licenci k přijímání vkladů a poskytování úvěrů. Status banky představuje pro akciové společnosti velkou výhodu v oblasti vkladů, protože nebankovní instituce nejsou oprávněny vklady přijímat. V zákonu o bankách jsou také definovány další základní pojmy týkající se bankovních činností, včetně základních pojmů. [20]

Obchodní banky vstupují do střetů mezi věřiteli a dlužníky na finančním trhu. Subjektům s přebytkem finančních zdrojů banka nabízí možnost peníze výhodně uložit a naopak subjektům s nedostatkem financí poskytuje potřebné zdroje. Hlavním cílem banky je tvorba zisku. Toho docílí tak, že cena finančně úvěrových produktů je vyšší než cena depozitních produktů. A samozřejmě mohou banky s uloženými penězi dále obchodovat a inkasovat zisky. [10]

Mezi jednotlivými komerčními bankami můžeme najít značné rozdíly. A to nejen z hlediska nabízených produktů a služeb, ale také z hlediska historického. Obchodní banky je možné dále rozdělit na banky univerzální a specializované.

Univerzální banky

Do této skupiny patří banky, které se zaměřují na běžné klienty i na velké korporace. Banky, které nabízí služby a produkty komerčního i investičního bankovníctví. Do této skupiny můžeme zařadit většinu českých bank. Pro klienta je to výhodné, protože všechny jeho bankovní potřeby může uspokojit jedna banka. Na druhou stranu u specializovaných bank by mohl získat lepší úrokovou sazbu. Jedná se například o Komerční banku či Československou obchodní banku. [16]

Specializované banky

Specializované banky jsou banky, které se zaměřují pouze na vybrané bankovní činnosti a to buď z vlastního rozhodnutí anebo jim to nařídí stát (například stavební spořitelny). Existuje celá řada specializovaných bank, z těch hlavních se jedná o:

- Hypoteční banky – jejich hlavním zaměřením je poskytování hypotečních úvěrů a nabízení hypotečních zástavních listů. Příkladem může být Hypoteční banka nebo Wüstenrot hypoteční banka.
- Spořitelny – především v minulosti byly spořitelny určeny výhradně k ukládání a spoření volných prostředků drobných klientů. V současné době poskytují širší nabídku bankovních služeb, spojenou především se spořením. Příkladem může být Artesa nebo Citfin.
- Stavební spořitelny – jedná se o zvláštní druh spořitelny, které se mohou ze zákona zabývat pouze stavebním spořením a činnostmi s ním spojenými. Například Českomoravská stavební spořitelna nebo Modrá pyramida.
- Investiční banky – zaměřují se na správy portfolií a obchody s cennými papíry. Nabízejí služby nejen pro firmy, ale také pro řadové klienty. V České republice není samostatná investiční banka s licencií od ČNB.
- Exportní banky – na podporu státního vývozu vznikla v roce 1995 Česká exportní banka, která je jedinou bankou, kterou do této skupiny bank můžeme zařadit.
- Záruční a rozvojové banky – záruční banky vydávají bankovní záruky za své klienty. Rozvojové banky pomáhají prostřednictvím poskytování úvěru rozvoji firem, případně zabraňují jejich úpadku. Jediným zástupcem v naší zemi je Českomoravská záruční a rozvojová banka. [4]

3.2.4 Legislativní rámec

Veškeré subjekty působící na finančním trhu, jakožto obchodní banky, centrální banka aj., se musí řídit zákony a vyhláškami týkajícími se bankovníctví. Přehled zákonů je uveden v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1: Přehled zákonů

zákon č. 563/1991 Sb.	o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 21/1992 Sb.	o bankách, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 6/1993 Sb.	o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 120/2001 Sb.	o soudních exekutorech a exekuční činnosti a po změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 219/1995 Sb.	devizový zákon, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 253/2008 Sb.	o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 284/2009 Sb.	o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 99/1963 Sb.	občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 229/2002 Sb.	o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 40/2009 Sb.	trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 256/2004 Sb.	o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 190/2004 Sb.	o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 634/1992 Sb.	o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 136/2011 Sb.	zákon o oběhu bankovek a mincí a o změně zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 89/2012 Sb.	občanský zákoník
zákon č. 90/2012 Sb.	o obchodních korporacích
zákon č. 240/2013 Sb.	o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 277/2013 Sb.	o směnářské činnosti

zdroj: www.cnb.cz

3.3 Bankovní produkty

Pojem bankovní produkt představuje veškeré bankovní služby, které nám banka nabízí a které nemají materiální povahu. Ve většině případů jsou tyto služby zpoplatněny. Nabídka bankovních produktů se neustále rozšiřuje a obměňuje, proto je téměř nemožné stanovit jejich přesné členění a charakteristiku. Mezi jejich společné rysy patří kromě nemateriálního charakteru také dualismus a vzájemná propojenost. [18]

Cenu nových i stávajících bankovních produktů určuje banka na základě své cenové politiky a cenové strategie. S každým poskytnutým produktem vznikají bance náklady. Aby měla banka z poskytnutých služeb zisk, musí si za ně účtovat určitou částku. Ceny bankovních produktů se dělí na tři typy: provize a prémie, přímé poplatky a nepřímé poplatky. Produkt může obsahovat jeden typ poplatku anebo jejich kombinaci. Cena produktu se stanovuje podle poptávky klientů, ceny konkurence a samotných nákladů na produkt. [21]

Každá banka své produkty člení do skupin podle své produktové strategie. Základním členěním z pohledu banky je na aktivní, pasivní a neutrální obchod. V aktivních obchodech banka vystupuje jako věřitel (poskytování úvěrů), naopak při pasivních obchodech banka vystupuje v pozici dlužníka (příjem vkladů). V bilančně neutrálních obchodech banka není v pozici věřitele ani dlužníka (devizové či směnářské obchody).

Modernějším způsobem členění bankovních produktů je členění, kdy se za dělicí kritérium považuje klient, tedy jakou funkci má produkt pro klienta. První skupinou jsou produkty, díky kterým klient získá finanční prostředky tj. finanční úvěrové produkty, další skupinou jsou depozitní bankovní produkty, které umožní klientovi uložení nebo investování financí. Poslední skupinou jsou platebně zúčtovací produkty, které dávají klientovi možnost provádění platebního styku. Toto členění bude použito pro další seznámení s jednotlivými bankovními produkty. [16]

3.3.1 Finančně úvěrové produkty

Pro banku jsou finančně úvěrové produkty jednou z nejvýznamnějších oblastí bankovních obchodů. Banka je zde věřitelem a úvěrové obchody jsou pro ni pohledávkou. Základními skupinami finančně úvěrových produktů jsou peněžní úvěry, úvěry závazkové, záruky a alternativní formy financování. [11]

V případě peněžního úvěru klient obdrží likvidní peníze a to buď v hotovosti, nebo v bezhotovostní podobě. Lhůta splacení úvěru a úroky jsou mezi bankou a klientem dohodnuté již před sjednáním samotného úvěru. Peněžní úvěry můžeme dále členit například podle časového hlediska na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé. Úvěry krátkodobé mají splatnost do jednoho roku a nejčastějším typem jsou provozní úvěry. Oproti dlouhodobým úvěrům mají nižší úrok. Střednědobé úvěry mají splatnost mezi jedním až čtyřmi lety a nejčastěji to jsou úvěry investiční a rozvojové. Dlouhodobé úvěry

mají splatnost kolem deseti let a používají se zpravidla k investičním účelům. Vzhledem k vyšší rizikovosti jsou vyšší i úrokové sazby. Dále můžeme peněžní úvěry členit podle typu zajištění, rozsahu úvěru nebo výše úvěru. [11]

Typy peněžních úvěrů:

1. Kontokorentní úvěr

Kontokorentní úvěr je bankovním produktem sjednávaným k běžnému účtu. Umožňuje klientovi čerpat peníze i v případě, že nemá na svém účtu volné prostředky. Jedná se o předem schválený úvěr, klient může peníze čerpat kdykoliv. I z tohoto důvodu se jedná o nejčastěji využívaný krátkodobý úvěr. Na druhou stranu je snadná cesta k poskytnutí kompenzována vysokou cenou, tedy úrokovou sazbou. [4]

2. Směnečný úvěr

Jedním z typů směnečného úvěru je eskontní úvěr. Eskontní úvěr vzniká ve chvíli, kdy banka odkoupí směnku před její splatností. Hodnota eskontního úvěru je hodnota směnky snižená o úrok od data nákupu do data splatnosti, tento úrok se nazývá diskont. Dalším typem je akceptační úvěr. Tento úvěr banka poskytuje významným a prověřeným klientům. Banka se zde zavazuje za klienta zaplatit směnečnou částku v den její splatnosti, ale pouze v případě, že by klient neměl na svém účtu dostatečné finanční prostředky. Banka neposkytuje klientovi peníze, ale pouze se zavazuje, že bude směnka uhrazena. [11]

3. Revolvingový úvěr

Jedná se o typ úvěru, kdy klient může peníze čerpat opakovaně, dokud nedosáhne předem stanoveného stropu. Výhodou je, že klient nemusí při každém čerpání sepsávat novou smlouvu a nemusí mít u dané banky svůj běžný účet. Naopak nevýhodou je vysoká cena a nutnost dodržování podmínek.

4. Avalový úvěr

Avalový úvěr je podobným typem úvěru jako v případě směnečného akceptačního úvěru. Banka ručí za klienta, že zaplatí své závazky, neposkytuje klientovi peněžní prostředky, ale pouze záruku zaplacení. Pokud by klient neměl dostatek peněz, banka za něj jeho dluh uhradí. Za tento bankovní produkt si banka účtuje avalovou provizi, její výše závisí na riskantnosti a velikosti úvěru. [4]

5. Lombardní úvěr

Lombardní úvěr je jedním z nejčastěji poskytovaných úvěrů na finančním trhu. Je to krátkodobý úvěr zajištěný movitou věcí, nejčastěji cennými papíry. Tento typ úvěru poskytuje jednak centrální banka komerčním bankám, ale také komerční banky svým klientům. V případě, že klient neuhradí půjčenou částku, banka získá do vlastnictví zastavenou movitou věc.

6. Emisní půjčka

Jde o úvěr, který vzniká na základě emise dluhopisů. Banka odkupuje od klienta střednědobé či dlouhodobé cenné papíry, ten získá hotovost potřebnou ke své podnikatelské činnosti. Banka může dále s cennými papíry obchodovat na kapitálovém trhu, nebo si je ponechat po celou dobu jejich splatnosti.

7. Veřejný úvěr

Veřejný úvěr je typ střednědobého až dlouhodobého úvěru, kdy peníze komerčním bankám poskytuje stát. [18]

8. Konsorciální úvěr

Jedná se o střednědobý úvěr sjednaný mezi vypůjčovatelem a skupinou bank (konsorciem). Cena úvěru je stanovena podle průměrných úrokových sazeb vybraných bank finančního trhu v Londýně. Podmínky úvěru a skupinu půjčovatелů určuje jeden z půjčovatелů stanovený vypůjčovatelem. [4]

9. Hypoteční úvěr

Tento typ úvěru patří k nejstarším bankovním úvěrům. Typickým znakem je zástavní právo k nemovitosti. Hypoteční úvěr můžeme dále dělit na účelovou hypotéku, která je nutně spojena s investicí do nemovitosti, a neúčelovou hypotéku, při které můžeme úvěr použít na cokoli (je známá také pod názvem americká hypotéka). Kromě typu hypotečního úvěru si může klient zvolit dobu splácení a fixaci, tedy dobu, při které se nezmění sjednaná úroková sazba.

10. Sanační úvěr

V případě sanačního úvěru banka poskytuje peníze krachujícím podnikům, které poté mohou obnovit svou likviditu a hospodářskou situaci. K poskytnutí tohoto typu úvěru je zapotřebí zaručení třetí strany, nejčastěji státu. Tento úvěr nejčastěji získávají velké podniky, jejichž krach by měl velký sociální dopad na zaměstnance. [18]

11. Úvěrový úpis

Úvěrový úpis je typ úvěru, kdy banka poskytne klientovi peníze na základě úvěrové smlouvy. Tato smlouva není dále obchodovatelná. [15]

Dalším typem finančně úvěrových produktů jsou závazkové úvěry a záruky. Tyto typy úvěrových produktů neposkytují klientovi likvidní prostředky, ale banka se zde pouze zavazuje za klienta splnit jeho závazek, poskytuje záruku zaplacení pohledávky. Do této kategorie můžeme opět zařadit avalový, akceptační úvěr (viz předchozí kapitola) a remboursní úvěr.

Remboursní úvěr se nejčastěji sjednává při zahraničních obchodech. Remboursní banka akceptuje směnku exportéra, který tak již při předání dokumentů získá peněžní prostředky.

Mezi finančně úvěrové produkty je možné zařadit také bankovní záruky. Bankovní záruka se nejčastěji používá pro snížení bankovního rizika v tuzemském i mezinárodním obchodě. Banka se zavazuje za dlužníka uhradit jeho dluh. Bankovní záruky mohou poskytovat pouze banky stanovené centrální bankou. [4]

Poslední avšak neméně důležitou skupinou finančně úvěrových produktů jsou alternativní formy financování. Díky alternativním formám financování mohou klienti získat finanční prostředky za určitých specifických podmínek. Do této kategorie patří především leasing, faktoring a forfaiting.

1. Leasing

Základním typem leasingu je finanční leasing, kdy leasingová společnost vlastní předmět leasingu do doby, než je plně splacen. Tato skutečnost snižuje riziko leasingové společnosti. V případě mimořádných událostí je movitá věc pojištěna. Speciální formou finančního leasingu je zpětný leasing, kdy vlastník prodá předmět leasingu leasingové společnosti. Získá tím potřebnou hotovost a může i nadále předmět využívat. Sjednává se nejčastěji v případě hrozícího krachu klienta. Dalším typem je operativní leasing, ve kterém leasingová společnost vlastní předmět leasingu i po splacení. Splátky jsou nižší a klient zaplatí pouze poměrnou část, po kterou předmět vlastnil.

2. Faktoring

Faktoringová společnost odkoupí od dodavatele určitou krátkodobou pohledávku a poskytne mu peněžní prostředky. Odběratel svůj závazek uhradí faktoringové společnosti. Součástí tohoto produktu je faktoringová provize.

3. Forfaiting

Forfaitingová společnost odkoupí od dodavatele určitou střednědobou či dlouhodobou exportní pohledávku a poskytne mu peněžní prostředky. Zahraniční odběratel poté svůj závazek uhradí přímo forfaiterovi. Oproti faktoringu se mimo jiné obchoduje s vyššími částkami. [18]

3.3.2 Depozitní produkty

Druhou částí bankovních produktů jsou depozitní neboli vkladové produkty. Banka je zde dlužníkem a za vypůjčené peněžní prostředky platí odpovídající cenu. Díky těmto obchodům získává banka finance pro své aktivní obchody. Je důležité, aby si banka hlídala svou platební schopnost a likvidnost finančních prostředků. Klienti využívají tyto produkty jako možnost uložení a investování volných finančních prostředků.

Základní členění depozitních produktů je na vkladové bankovní produkty a produkty poskytované ve formě cenných papírů. Dále můžeme depozitní produkty členit například podle časového hlediska, doby splatnosti nebo povahy věřitele. [18]

Vkladové bankovní produkty jsou nejzákladnější a nejznámější formou depozitních produktů. Do této skupiny patří běžný účet, termínované vklady a úsporné vklady.

1. Běžný účet

Běžný účet je charakteristický tím, že s penězi na něm uloženými můžeme kdykoliv disponovat, patří mezi takzvané vklady na viděnou. U běžného účtu je častý velmi nízký nebo žádný úrok. Při aktivním užívání běžného účtu se většinou neplatí poplatky za jeho vedení. U některých bank může být omezen počet transakcí, které nejsou zpoplatněny. Téměř vždy je běžný účet podmínkou pro založení dalších produktů u jedné banky. Neexistuje zde téměř žádné riziko. [19]

2. Termínovaný vklad

Termínovaný vklad je ideálním bankovním produktem pro klienty, kteří mají volné peněžní prostředky a nepotřebují je mít ihned k dispozici. Při sjednání termínovaného

vkladu je sjednána doba, po kterou jsou peníze uloženy a také oblast, do které budou investovány. Úrok na tomto typu bankovních produktů bývá obvykle vyšší než v případě spořicího či běžného účtu. Nevýhodou je, že s penězi nesmí být po sjednanou dobu nijak nakládáno, v opačném případě klient přijde o uspořený úrok. [10]

3. Úsporný vklad

Spořicí účet je kombinací běžného účtu a termínovaného vkladu. Peníze jsou zde k dispozici téměř ihned a jejich zhodnocení je vyšší než u běžného účtu. Maximální výše zhodnocovaného vkladu a případné výpovědní lhůty se u jednotlivých bank výrazně liší.

Druhým typem úsporného vkladu a zároveň nejtradičnější formou spoření je vkladní knížka. Jedná se o spořicí produkt, kdy výběry a vklady jsou zapsány ve vkladní knížce. Klient musí při jakékoliv transakci na pobočku dané banky. Uložené peněžní prostředky jsou úročeny podobně jako u spořicího účtu.

Posledním typem úsporného vkladu je stavební spoření. Jedná se o zvláštní typ bankovního produktu, protože kromě úroku od banky klient při splnění podmínek získá i státní příspěvek. Díky státnímu příspěvku je zhodnocení stavebního spoření vysoké. Další výhodou stavebního spoření je možnost čerpání účelového úvěru. [11]

Mezi depozitní produkty se řadí také produkty poskytované ve formě cenných papírů. Finanční prostředky mohou banky získávat kromě přijímání vkladů také emisí dluhových cenných papírů. Z bankovních prostředků získaných vydáváním dluhopisů banka není povinna odvádět povinné pojištění.

Produkty poskytované ve formě cenných papírů se dále člení na bankovní dluhopisy, hypoteční zástavní listy, depozitní směnky a depozitní certifikáty. Ke všem těmto bankovním operacím je potřeba zvláštní povolení od centrální banky.

1. Bankovní dluhopisy

Díky vydání bankovních dluhopisů banka získá finanční prostředky, se kterými může financovat své aktivní obchody. U dluhopisu je určena doba splatnosti a příslušný úrok. Tento typ cenných papírů představuje pro věřitele bezpečnou formu investice, která je kompenzována nižším úrokem než u jiných druhů cenných papírů. [9]

2. Hypoteční zástavní listy

Hypoteční zástavní listy jsou dluhopisy, které jsou kryté pohledávkami z hypotečních úvěrů. Umožňují tedy bance financovat poskytnuté hypoteční úvěry. S hypotečními

zástavními listy je možné dále veřejně obchodovat, proto jsou likvidním zdrojem finančních prostředků.

3. Depozitní směnky

Dalším způsobem, pomocí kterého může banka získávat peněžní prostředky, je emise vlastních směnek. Banka je zde v pozici dlužníka a zavazuje se zaplatit ve stanovenou dobu směnečnou částku. Kromě směnek s uvedenou dobou splatnosti existují také směnky se splatností na viděnou, to znamená, že má její majitel nárok na výplatu dané částky kdykoliv při jejím předložení.

4. Depozitní certifikáty

Jedná se o dnes téměř neposkytovanou službu, kdy banka vydává krátkodobé cenné papíry, depozitní certifikáty. Tento druh produktu má nízkou míru likvidity, protože zde není možné vyplacení před uplynutím doby splatnosti. [18]

3.3.3 Platebně zúčtovací produkty

Platebně zúčtovací produkty jsou podstatné nejen z pohledu banky, ale také z pohledu celé ekonomiky a to především z toho důvodu, že zabezpečují platební styk. Jednou ze základních funkcí banky je právě zabezpečovat platební styk. Je neustále zdokonalován a rozvíjen již od samotného počátku bankovníctví. [4]

Na základě písemného nebo elektronického příkazu klienta provede banka zadanou platbu. V případě, že jsou účty plátce i příjemce u jedné banky, provede převod peněz zúčtovací centrum dané banky. Pokud jsou účty plátce a příjemce u dvou různých bank, převod peněz provede banka přes mezibankovní zúčtovací centrum. [18]

3.4 Platební styk

Platební styk se řadí do sekce bilančně neutrálních obchodů, to znamená, že nemá přímý dopad na bilanční rozvahu banky. Zjednodušeně řečeno, bankovní platební styk lze chápat jako přesun peněz z účtu jednoho klienta na účet klienta druhého.

Platební styk je možné dělit z hlediska formy peněz na bezhotovostní (pohyb peněz na bankovních účtech) a hotovostní (mince a bankovky), dále z hlediska teritoriálního na platební styk tuzemský, zahraniční a příhraniční.

3.4.1 Hotovostní platební styk

Jedná se o platební styk uskutečňovaný hotovými penězi – valutami. Mezi valuty se řadí veškerá zákonná platidla, tj. bankovky, mince a v minulosti zlatem kryté státopvky vydávané státem. Do hotovostního platebního styku se, kromě hotovostních transakcí mezi jednotlivými osobami, řadí také transakce bank, především vyplácení a přijímání vkladů klientů. Obchodní banky mají za úkol zásobování státní ekonomiky hotovostí, dále poskytují směnářenské operace, služby nočního trezoru. Výplata vkladů klientů v současnosti, více než na přepážkách, probíhá prostřednictvím bankomatů. [15]

Bankomaty

Práce s hotovostí byla pro banky vždy finančně náročná, nákladné není pouze zajištění bezpečného transportu hotovosti, ale také přímo manipulace s penězi a zpracovávání požadavků na přepážkách poboček. Bankomaty jsou bezobslužné, proto urychlují a usnadňují vydávání hotovosti držitelům platebních karet. Od února roku 1992, kdy byla spuštěna první on-line síť bankomatů, je na území České republiky umístěno více než pět tisíc bankomatů, některé z nich umožňují také přímo vklad hotovosti na účet klienta nebo převod peněz na jiný účet. Počty bankomatů jednotlivých bank jsou uvedeny v příloze č. 1. [21]

3.4.2 Bezhotovostní platební styk

Nejpodstatnějším údajem v bezhotovostním platebním styku je bankovní spojení. Jednoznačně identifikuje konkrétního klienta a zároveň určuje banku, u které je daný účet veden. Bankovní spojení je tvořeno číslem účtu a identifikačním kódem banky. Tyto dva číselné údaje jsou od sebe odděleny lomítkem. Číslo účtu se dále skládá ze dvou skupin čísel od sebe oddělených pomlčkou, první skupina je tvořena maximálně deseti čísly a je povinnou součástí, druhá skupina obsahuje maximálně šest čísel a nemusí být v čísle účtu obsažena. Identifikační kód banky je určen Českou národní bankou a je tvořen čtyřmi čísly. [10]

Systém CERTIS (Czech Express Real Time Interbank gross Settlement system) je v České republice jediným systémem mezibankovního styku, který provádí mezibankovní platby. CERTIS je v provozu již od 8. března 1992. Každý účastník tohoto systému je identifikován kódem banky, který musí být uveden u každé bankovní transakce. Dále se při platebním styku používají symboly plateb, které blíže určují danou platbu. [1]

Seznam platebních systémů je uveden v příloze č. 2.

Bezhotovostní platební styk je prováděn prostřednictvím příkazů k zúčtování, šeků k zúčtování a platebních karet. Příkazy k zúčtování je možné dělit podle počtu zadaných plateb na jednotlivé nebo hromadné, dále podle četnosti na jednorázové a trvalé. Šeky k zúčtování jsou cenné papíry, se kterými se dá dále obchodovat, mají podobné náležitosti jako směnky jen s tím rozdílem, že šek má uvedené pouze jméno remitenta a nikoliv dlužníka. Bankovní platební karty je možné zařadit do hotovostního i bezhotovostního platebního styku. Podle způsobu zúčtování se bankovní karty člení na debetní (částka je po úhradě zboží nebo výběru z bankomatu odečtena z účtu rovnou a to pouze do výše disponibilního zůstatku) a kreditní (způsob použití je stejný jako u debetních karet, ale klient využívá peníze banky, které se z jeho běžného účtu odečtou navýšené o úrok až ve stanovené datum).

Levnějšími a v současné době velice oblíbenými prostředky bezhotovostního platebního styku jsou služby přímého bankovníctví. Principem přímého bankovníctví je neustálý přístup klienta ke svému bankovnímu účtu prostřednictvím počítače nebo mobilního telefonu. [10]

4 Charakteristika vybraných bank a jejich produktů

4.1 Česká spořitelna, a. s.



Česká spořitelna je největší bankou v České republice, byla založena již v roce 1825 a v současné době její služby využívá více než 5 milionů klientů. Původně se jednalo čistě o spořitelní instituci, nyní poskytuje veškeré služby univerzální banky. Je členem mezinárodní skupiny Erste Group, která patří k předním poskytovatelům bankovních služeb v Evropě.

Česká spořitelna podporuje řadu nadací, neziskových charitativních organizací a občanských sdružení. Každý rok získává řadu titulů, jako například Banka roku nebo Nejdůvěryhodnější banka roku v soutěži Fincentrum pro rok 2013. Titul Nejlepší banka roku 2013 získala Česká spořitelna také podle hodnocení magazínu Euromoney a amerického časopisu Global Finance.

Osobní účet ČS II

V červenci roku 2013 banka zavedla nový účet na celý život, pro všechny své klienty. Zanikl tak předchozí studentský účet Student, určený pro studenty od 15 do 30 let. Do Osobního účtu ČS II byly převedeny veškeré výhody zdarma obsažené v základním balíčku, které měli klienti ve studentském účtu. Jedná se například o dva výběry z bankomatu České spořitelny, veškeré příchozí platby, čtyřiaadvacetihodinový přístup k účtu, obrázek na kartě dle vlastního výběru atd. Dále je možné k účtu nastavit doplňkové služby za poplatek. [2]

4.2 Československá obchodní banka, a. s.



ČSOB byla založena v roce 1964 jako státní banka pro poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací. ČSOB je univerzální bankou, která patří do belgické skupiny KBC Group. Své služby poskytuje fyzickým osobám, malým a středním podnikům a také korporátním klientům. Pod obchodní značku ČSOB patří Era (finanční centra) a Poštovní spořitelna. Mezi další společnosti ČSOB patří Českomoravská stavební spořitelna, Hypoteční banka, ČSOB Penzijní společnost, ČSOB Leasing, ČSOB Factoring a Patria.

ČSOB je považována za jednu z nejlepších bank v České republice a také patří k nejlepším zaměstnavatelům. V soutěži The Banker Global Private Banking Awards 2014 získala cenu za nejlepší privátní banku v České republice. V roce 2013 získala ve veřejném hlasování Ankety společenské odpovědnosti ČR a SR první místo v kategorii Podnikatelský sektor nad 250 zaměstnanců. Další ocenění získává ČSOB i v zahraničních magazínech, například Nejlepší banka roku 2014 a Nejlepší banka v obchodování s cizími měnami a deriváty pro rok 2013 časopisu Global Finance.

Studentské konto

ČSOB nabízí svým studujícím klientům do 30 let Studentské konto. K tomuto účtu mohou klienti využívat neomezený počet výběrů z bankomatů ČSOB a neomezený počet příchozích a odchozích plateb, vedení účtu je zcela zdarma. Po ukončení studia klienta se Studentské konto stane ČSOB Plus Kontem, pro které platí téměř stejné podmínky jako pro studentský účet (týká se především neomezených výběrů z bankomatů a plateb, vedení účtu zdarma platí pouze v případě, že na účet přijde každý měsíc více než 15 000 Kč). [3]

4.3 GE Money Bank, a. s.



GE Money Bank se řadí mezi největší české peněžní instituce. Jedná se o univerzální banku, která se orientuje na občany, malé a střední podniky. V současnosti jejich služeb využívá téměř milion klientů. GE Money Bank je součástí mezinárodní skupiny GE, do které kromě finančních firem patří také průmyslové firmy. Byla založena v roce 1998.

V soutěži Zlatá koruna získala platební karta GE Money Bank již po patnácté první místo. Znamá reklama s kocourem získala v roce 2014 třetí místo v soutěži Louskáček. Olympijská kampaň Fanděte s námi získala v dubnu 2013 druhé místo v kategorii Interaktivní reklama na mezinárodním festivalu White Square a porazila tak 240 kampaní z 21 zemí Evropy.

Genius Student

Osobní účet, určený pro studenty od 15 do 27 let poskytuje GE Money Bank zdarma. Klienti mohou zdarma a neomezeně vybírat ze všech bankomatů GE Money Bank. Zdarma jsou také veškeré příchozí platby. Banka poskytuje snížení úrokové sazby u hypoték

o 0,5% klientům, jejichž měsíční příjem nepřesahuje 15 000 Kč. Po ukončení studia se účet automaticky převede na účet Genius Active. [6]



4.4 Komerční banka, a. s.

Komerční banka je členem skupiny Société Générale a její dceřinou společností jsou členové Skupiny KB. Byla založena v roce 1998 jako univerzální banka. Společnosti skupiny Komerční banky poskytují specializované služby jako například faktoring, spotřebitelské úvěry, penzijní připojištění a stavební spoření. Můžeme ji zařadit mezi největší bankovní ústavy v České republice a střední Evropě.

V roce 2014 se Komerční banka umístovala především v žebříčcích hodnocení Hospodářských novin. Získala titul Nejlepší banka roku a titul Nejlepší životní pojišťovna roku získala Komerční pojišťovna Komerční banky. Obdobné ocenění získaly tyto dvě instituce i v předchozích ročnících soutěže.

Konto G2.2

Komerční banka poskytuje pro mladé lidi, studenty do 26 let, konto G2.2. Kromě vedení účtu poskytuje banka zdarma také příchozí platby a elektronický výpis z účtu. Jednorázový bonus 200 Kč je možné získat po předložení karty ISIC při zakládání účtu. Komerční banka odměňuje své klienty také za aktivní využívání účtu a to 333 Kč každé září. Výběry z bankomatů jsou zdarma, pokud jejich počet nepřesáhne počet plateb v obchodech. Ke kontu G2.2 je možné sjednat balíček Erasmus, který umožňuje lepší přístup k penězům v zahraničí. Pro majitele účtu G2.2, kteří ještě nepřekročili věkovou hranici 30 let, ale již nestudují, může být vedení účtu stále zdarma, a to pokud si nechávají posílat na tento účet svou měsíční výplatu nebo jiný pravidelný příjem. [13]

4.5 Raiffeisenbank, a. s.



Raiffeisenbank byla založena v roce 1993, kdy měla na území české republiky dvě pobočky a pouze 39 zaměstnanců. V současné době se řadí mezi pět největších českých bank a spravuje aktiva přesahující 200 miliard korun. Raiffeisenbank je součástí rakouské skupiny Raiffeisen Bank International. Klade důraz především na kvalitu svých služeb a zaměřuje se hlavně na klienty z aktivní střední třídy.

Raiffeisenbank byla v roce 2014 vyhlášena nejlepší bankou pro velmi movité klienty a zároveň získala prvenství v kategorii Nejlepší vztahy s klienty v soutěži časopisu Euromoney. Ve studii Market Vision, zaměřující se na kvalitu služeb, se stala bankou s nejlepším prodejem hypoték a její aplikace Mobilní eKonto pro chytré telefony se stala nejlepší finanční aplikací.

eKonto Student

Účet eKonto Student je určen pro děti a studenti ve věku 12 až 26 let. Za paušální měsíční poplatek 49 Kč mohou klienti neomezeně vybírat ze všech bankomatů různých bank na území ČR i v zahraničí a jejich veškeré příchozí i odchozí platby, zadané prostřednictvím GSM nebo internetového bankovníctví, jsou zdarma. Banka poskytuje svým klientům také neomezený počet vkladů hotovosti na přepážkách poboček Raiffeisenbank.[16]

4.6 UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s. UniCredit Bank

UniCredit Bank vznikla v roce 2007 spojením dvou úspěšných bankovních institucí působících na českém trhu, HVB Bank a Živnostenské banky. Banka nabízí pro své klienty celou škálu bankovních produktů. Prostřednictvím Evropského kompetenčního centra UniCredit Bank mohou klienti využívat nabídku služeb pro financování projektů ze strukturálních fondů EU.

UniCredit Bank se v roce 2014 umístila na předních příčkách soutěže časopisu Global Finance v oblasti obchodního financování. V anketě časopisu Euromoney byla oceněna v kategorii rozsah investičních produktů za vysokou úroveň privátního bankovníctví. O tom, že UniCredit Bank patří mezi nejlepší zaměstnavatele, svědčí certifikát Top Employer 2014.

U konto pro mladé

UniCredit Bank umožňuje svým klientům ve věku 15 až 26 let využívání účtu U konto pro mladé bez nutnosti studia. Tento účet byl představen v dubnu roku 2014. Založení a vedení účtu je zdarma. Ve standardním balíčku jsou obsaženy veškeré příchozí a elektronicky zadané odchozí platby, elektronický výpis z účtu, vklady hotovosti

prostřednictvím bankomatů UniCredit Bank, výběry hotovosti z bankomatů všech poskytovatelů v ČR i v zahraničí atd. [21]

5 Praktická část

5.1 Vývoj počtu klientů

Počet klientů jednotlivých bank patří mezi údaje, které banky nemusejí povinně uvádět ve výročních zprávách nebo jiných povinně vydávaných dokumentech. Záleží čistě na příslušných odděleních banky, zda se rozhodnou informaci o počtech klientů zveřejnit či nikoliv. Celkový počet klientů neuvádí GE Money Bank a Raiffeisenbank. Pravidelné údaje o počtu klientů, využívajících studentské účty, nesděluje žádná z bank. V minulosti tyto údaje zveřejňovala pouze Česká spořitelna, která ovšem od roku 2013 započítává studentské účty mezi účty osobní, u kterých je možné počet klientů zjistit i nyní.

Vývoj počtu studentských účtů u České spořitelny

V tabulce č. 2 je znázorněn vývoj počtu studentských účtů České spořitelny od roku 2005 do roku 2012. V červenci roku 2013 zavedla banka nový produkt Osobní účet ČS II., který nahradil stávající studentský účet Student. Nový produkt představuje osobní účet pro všechny věkové kategorie. Vývoj počtu osobních účtů od roku 2007 do roku 2014 je uveden v tabulce č. 4. Celkový počet klientů České spořitelny je možné zjistit pouze na stránkách banky, údaj platný k 30. 6. 2015 je 4 982 584 klientů.

Tabulka č. 2: Vývoj počtu studentských účtů České spořitelny (v tis.)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Česká spořitelna	165	170	176	180	122	163	166	176

Zdroj: Výroční zprávy České spořitelny

V programu SPSS Statistics byla vypočítána kubická trendová funkce (příloha č. 3)

$$y' = 36,102 - 11,174 t_i + 0,19t_i^2 + 139,143t_i^3$$

Kubická funkce odpovídá danému modelu z 31,3 %. Navzdory propadu v roce 2009 má funkce mírně rostoucí trend. Bodová předpověď pro rok 2013 činí 225 300 klientů využívajících studentské účty. Hodnota by se měla na základě intervalové predikce

pohybovat v rozmezí 77 190 až 373 524 na 95% úrovni spolehlivosti. Predikce na rok 2013 bude využita pro přesnější určení tempa růstu počtu osobních účtů.

Tabulka č. 3: Elementární charakteristiky počtu studentských účtů České spořitelny

Rok	Počet studentských účtů v tis.	1. absolutní diference v tis.	Tempo růstu
2005	165	-	-
2006	170	5	103,03
2007	176	6	103,53
2008	180	4	102,27
2009	122	-58	67,78
2010	163	41	133,61
2011	166	3	101,84
2012	176	10	106,02
Průměr	164	1,6	100,92

Zdroj: Výroční zprávy České spořitelny, vlastní zpracování

Tabulka č. 3 zobrazuje elementární charakteristiky počtu studentských účtů České spořitelny. Hodnoty první diference vyjadřují přírůstek nebo úbytek počtu studentských účtů. Největší absolutní přírůstek byl v roce 2010 a to 41 000, naopak největší absolutní úbytek byl v roce 2009, 58 000 studentských účtů. Stejně je na tom koeficient růstů, který dosáhl svého maxima v roce 2010 (133,61 %) a minima v roce 2009 (67,78 %). Nejvyšší počet studentských účtů byl v roce 2008, Česká spořitelna vedla v tomto roce 180 000 studentských účtů. Nejnižší počet studentských účtů zaznamenala banka v roce 2009, kdy tento typ produktu spravovala pouze 122 000 klientům.

Vývoj počtu osobních účtů u České spořitelny

Tabulka č. 4: Vývoj počtu osobních účtů České spořitelny (v tis.)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Česká spořitelna	426	1 081	1 715	2 102	2 265	2 295	2 380	2 534

Zdroj: Výroční zprávy České spořitelny

V tabulce č. 4 je znázorněn vývoj počtu osobních účtů České spořitelny mezi lety 2007 a 2014. Tomuto modelu odpovídá z 99,5 % kubická trendová funkce (příloha č. 4) ve tvaru

$$y' = 1277,176 - 184,188t_i + 9,374t_i^2 - 719,284t_i^3$$

Funkce má rostoucí trend. Výrazný nárůst počtu osobních účtů v letech 2013 a 2014 je způsoben především již zmíněným převodem studentských účtů na účty běžné. Dle tempa růstu v letech 2013 a 2014 je možné soudit, že převod studentských účtů probíhal postupně během obou let. Po odečtení predikovaného počtu studentských účtů pro rok 2013 po dvou částech během let 2013 a 2014 trend počtu běžných účtů zůstane stále rostoucí. Intervalový odhad udává, že by se počet osobních účtů v roce 2015 měl pohybovat mezi 2 189 460 a 3 189 539 na 95% úrovni spolehlivosti.

Tabulka č. 5: Elementární charakteristiky počtu osobních účtů České spořitelny

Rok	Počet osobních účtů v tis.	1. absolutní diference v tis.	Tempo růstu v %
2007	426	-	-
2008	1 081	655	253,76
2009	1 715	634	158,65
2010	2 102	387	122,57
2011	2 265	163	107,75
2012	2 295	30	101,32
2013	2 380	85	103,70
2014	2 534	154	106,47
Průměr	1 639	301	129,01

Zdroj: Výroční zprávy České spořitelny, vlastní zpracování

V tabulce č. 5 jsou uvedeny elementární charakteristiky počtu osobních účtů České spořitelny. Největší přírůstek a také největší tempo růstu bylo v roce 2008 (přírůstek 655 000 osobních účtů, tempo růstu 253,76 %), naopak nejmenší přírůstek a nejnižší tempo růstu bylo zaznamenáno v roce 2012 (přírůstek 30 000 osobních účtů a tempo růstu 101,32 %). Nejvíce osobních účtů zaznamenala banka v roce 2014, kdy měla pod svou správou 2 534 000 osobních účtů. Nejméně osobních účtů bylo v roce 2007, pouze 426 000. Toto číslo je ovlivněno skutečností, že do roku 2007 banka neposkytovala osobní účty, ale účty sporožirové. V dubnu roku 2007 byl představen produkt Osobní účet, který postupně zvyšuje počty klientů České spořitelny.

Vývoj počtu klientů ČSOB

V tabulce č. 6 je uveden vývoj počtu klientů ČSOB od roku 2007 do roku 2014. ČSOB neuvádí přesné počty studentských ani osobních účtů.

Tabulka č. 6: Vývoj počtu klientů ČSOB (v tis.)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ČSOB	2 995	3 047	3 061	3 078	3 096	3 054	2 947	2 908

Zdroj: Výroční zprávy ČSOB

Pro daný model byla pomocí programu SPSS vypočítána kvadratická trendová funkce (příloha č. 5) ve tvaru

$$y' = 88,548 - 11,31t_i + 2913,179t_i^2,$$

kteřá modelu odpovídá z 96,3 %. Trend této funkce je mírně klesající. Pro rok 2015 byla vypočítána intervalová predikce, která by se měla pohybovat v intervalu od 2 699 997 do 2 888 074 na 95% hladině spolehlivosti.

Tabulka č. 7: Elementární charakteristiky počtu klientů ČSOB

Rok	Počet klientů celkem v tis.	1. absolutní diference v tis.	Tempo růstu v %
2007	2 995	-	-
2008	3 047	52	101,74
2009	3 061	14	100,46
2010	3 078	17	100,56
2011	3 096	18	100,58
2012	3 054	-42	98,64
2013	2 947	-107	96,50
2014	2 908	-39	98,68
Průměr	3 023	-12	99,58

Zdroj: Výroční zprávy ČSOB, vlastní zpracování

Z tabulky č. 7 je možné vyčíst, že nejvyšší tempo růstu a také nejvyšší přírůstek byl v roce 2008 (tempo růstu 101,74 % a přírůstek 52 000), naopak v roce 2013 bylo tempo růstu nejnižší (96,50 %) a byl také největší úbytek (107 000). Nejvyšší počet klientů měla

banka v roce 2011, jejich počet byl 3 096 000. Nejnižší počet klientů měla banka v roce 2014, kdy služeb ČSOB využívalo 2 908 000 klientů.

Vývoj počtu klientů Komerční banky

Tabulka č. 8 znázorňuje vývoj počtu klientů Komerční banky mezi lety 2007 a 2014. Pro Komerční banku jsou údaje o počtech klientů studentských a osobních účtů také pouze interní.

Tabulka č. 8: Vývoj počtu klientů Komerční banky (v tis.)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Komerční banka	1 577	1 629	1 620	1 590	1 602	1 602	1 589	1 626

Zdroj: Výroční zprávy Komerční banky

Modelu nejvíce odpovídá kubická trendová funkce a to z 62,6 % (příloha č. 6). Kubická trendová funkce má tvar

$$y^{\wedge} = 82,828 - 21,502t_i + 1,598t_i^2 + 1521t_i^3$$

Trend je mírně rostoucí až konstantní. Intervalový odhad leží mezi hodnotami 1 576 745 a 1 803 396 na 95% hladině spolehlivosti.

Tabulka č. 9: Elementární charakteristiky celkového počtu klientů Komerční banky

Rok	Počet klientů celkem v tis.	1. absolutní diference v tis.	Tempo růstu v %
2007	1 577	-	-
2008	1 629	52	103,30
2009	1 620	-9	99,45
2010	1 590	-30	98,15
2011	1 602	12	100,75
2012	1 602	0	100,00
2013	1 589	-13	99,19
2014	1 626	37	102,33
Průměr	1 604	7	100,44

Zdroj: Výroční zprávy Komerční banky, vlastní zpracování

V tabulce č. 9 jsou zobrazeny první absolutní diference a tempa růstu počtu klientů Komerční banky. Největší přírůstek byl v roce 2008 a to 52 000 klientů, naopak největší úbytek byl v roce 2010, 30 000 klientů. Největší tempo růstu bylo zaznamenáno v roce 2008 (103,30 %), nejnižší tempo růstu bylo zaregistrováno v roce 2010 (98,15 %). Nejvíce klientů měla Komerční banka v roce 2008, jejích služeb v daném roce využívalo 1 629 000 klientů. Oproti tomu v roce 2007 banka zaznamenala zatím nejnižší počet klientů, který čítal 1 577 000 osob. Údaje z jednotlivých let jsou poměrně stabilní, lze tak soudit i z průměrného tempa růstu, které je 100,44 %.

UniCredit bank představila své U konto pro mladé teprve v březnu roku 2014. Během devíti měsíců uzavřela banka více než 86 tisíc smluv k tomuto studentskému účtu. Údaje pro další roky nejsou zatím k dispozici. Stejně jako Česká spořitelna i UniCredit bank uvádí informace o počtu klientů pouze na svých stránkách. Počet klientů Unicredit bank ke konci roku 2014 čítal více než 550 000. Podíl studentských účtů na celkovém počtu klientů banky je poměrně vysoký.

5.2 Celkové výdaje na vedení účtu

V příloze č. 7 jsou zobrazeny vybrané služby poskytované ke studentským účtům. Dle ceníků jednotlivých bank byl stanoven přehled sazeb pro dané služby.

Pro potřeby této práce byly vytvořeny modelové nároky studenta, který si chce založit studentský účet. Student chce mít ke svému účtu přístup na elektronické bankovníctví a každý měsíc dostávat na e-mail výpis z účtu (po případě písemnou formu poštou, pokud by to vycházelo výhodněji). Každý měsíc mu budou na účet chodit čtyři příchozí platby, on bude naopak uskutečňovat dvě odchozí platby a jednu trvalou platbu. Chce mít ke svému účtu platební kartu a případně i bezkontaktní platební nálepkou. Měsíčně bude šestkrát vybírat z bankomatu své banky a jednou z bankomatu jiné banky. Platit kartou bude přibližně desetkrát v měsíci, a proto by chtěl mít možnost využití služby Cashback. Kontokorent nechce využívat, ale k účtu by ho chtěl mít zřízený, pro případ nouze. Výpočet nákladovosti je uveden v tabulce č. 10.

Tabulka č. 10: Nákladovost studentských účtů (v Kč/měs.)

	ČS	ČSOB	GE	KB	RB	UcB	Počet
Vedení účtu (měsíčně)	0	0	0	19	49	0	
Elektronický výpis z účtu (měsíčně)	0	0	0	0	30	0	
Příchozí platba (položka)	0	0	0	0	0	0	4
Odchozí platba (položka)	29	0	12	0	0	0	2
Zadání trvalé platby (položka)	0	0	0	0	15	0	1
Trvalá platba (položka)	5	6	8	0	0	0	1
Výběr z bankomatu dané banky (položka)	29	0	0	0	0	0	6
Výběr z bankomatu jiné banky (položka)	40	35	49	39	0	0	1
Internetové bankovníctví (měsíčně)	0	0	0	0	0	0	
Platba kartou u obchodníka (položka)	0	0	0	0	0	0	10
Cashback (položka)	0	0	0	0	10	0	1
Kontokorent (měsíčně)	0	0	0	0	0	16,67	
Bezkontaktní platební nálepka (měsíčně)	6	9	0	x	0	x	
Platební karta (měsíčně)	29	0	39	41	0	0	
Celkem	138	50	108	99	104	16,67	

Zdroj: Ceníky jednotlivých bank

Dle nákladovosti vychází nejlépe účet U konto pro mladé od UniCredit Bank. Pokud by student nechtěl využívat službu kontokorent, účet U konto pro mladé by ho při využití ostatních služeb nestál nic. Druhý nejlevnější účet je účet Student od ČSOB, který by studenta měsíčně vyšel na 50 korun a to i v případě zřízení kontokorentu. Třetí nejlevnější účet je účet G2.2 od Komerční banky, který by studenta stál 99 korun měsíčně. Další v pořadí jsou účet eKonto Student od Raiffeisenbank za 104 korun měsíčně a účet Genius Student od GE Money Bank za 108 korun měsíčně. Na posledním místě je s cenou 138 korun Osobní účet ČS II od České spořitelny.

Tento výsledek se vztahuje pouze k daným modelovým požadavkům sestaveným pro potřeby bakalářské práce.

5.3 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření proběhlo v lednu roku 2016 na portálu www.vyplnto.cz. Dotazník (příloha č. 8) obsahuje 25 otázek větvených podle odpovědí respondentů, průměrně respondent odpověděl na 16 otázek. Celkem se dotazníkového šetření zúčastnilo 163 respondentů ve věku 15 – 30 let. Četnosti jednotlivých odpovědí jsou uvedeny v příloze č. 9.

Struktura respondentů

Dotazníku se zúčastnilo celkem 164 respondentů, 65,24 % žen a 34,76 % mužů. Věkovou skupinou s největším zastoupením byla skupina 18 – 25 let, do které se zařadilo 84,76 % dotazovaných (139 respondentů), dále skupina 15 – 17 let s 10,98% zastoupením (18 respondentů) a poslední byla skupina 25 – 30 let s 4,27% zastoupením (7 respondentů). Mezi respondenty bylo 90,24 % studentů. Studium na vysoké škole označilo 123 respondentů (75 % z celkového počtu), mezi studenty základní školy se zařadilo 13 dotazovaných (7,93 %), studium na střední škole označilo 11 respondentů (6,71 %) a studium na vyšší odborné škole zvolil jeden respondent (0,61 %). Mezi účastníky dotazníku bylo 16 nestudujících absolventů (9,76 %).

Vlastnictví bankovního účtu

U otázky č. 4 odpovědělo 149 respondentů kladně, tj. 90,85 % a 15 respondentů záporně, tj. 9,15 %. Pokud dotazovaný odpověděl, že nemá bankovní účet, otázka se dále rozvětvila na otázku č. 5: „Z jakého důvodu nemáte bankovní účet?“ a otázku č. 6: „Plánujete si v budoucnu založit bankovní účet?“. Důvodem, proč nemají bankovní účet, bylo pro pět dotazovaných, že ho zatím nepotřebují, pro tři dotazované, že jim ho zatím rodiče nezaložili, dva dotazovaní mají založení bankovního účtu v plánu a tři dotazovaní důvod neznají. Dva respondenti se domnívají, že je lepší mít peníze doma a neplatit tak zbytečné poplatky. Dva z respondentů u otázky č. 6 odpověděli, že si nechtějí ani v budoucnu účet založit, zbývajících 13 založení účtu v plánu má.

Vlastnictví studentského účtu

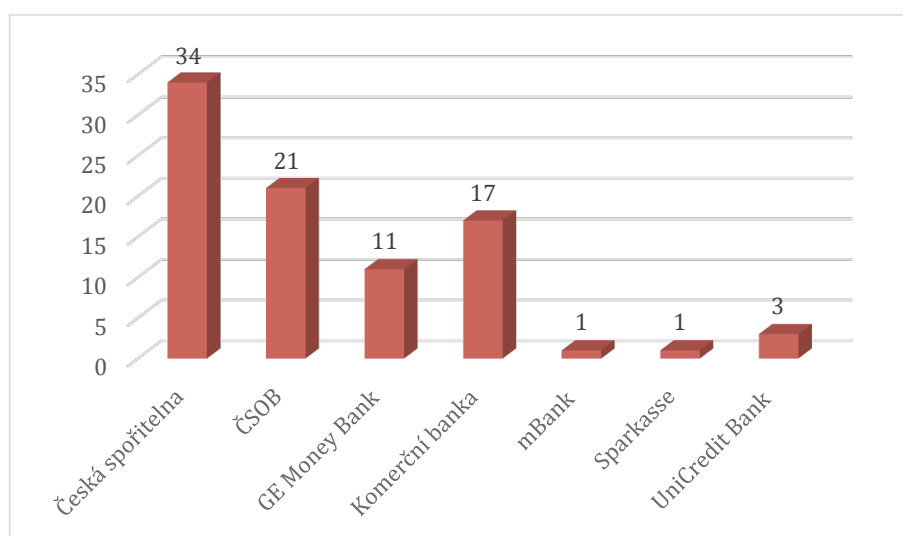
K otázce č. 7 došlo 149 respondentů, protože se týká pouze těch, kteří u otázky č. 4 označili, že mají bankovní účet. Studentský bankovní účet má 88 dotazovaných (59,06 %)

a 61 respondentů má pouze osobní účet (40,93 %). Pokud respondent odpověděl, že nemá studentský bankovní účet, zobrazila se mu větvící otázka č. 8: „Z jakého důvodu nemáte studentský účet?“. U této otázky odpovědělo 39 respondentů, že na běžném účtu má lepší podmínky. Respondenti, kteří nestudují (celkem 12), uvedli, že nesplňují podmínky pro možnost využívání studentského účtu. Osm dotazovaných odpovědělo, že neví, že existují studentské bankovní účty. Jeden z dotazovaných zapsal vlastní odpověď a to, že studuje kombinovaně a nesplňuje tak podmínky pro využívání. Jeden respondent uvedl, že tento typ účtu nechce.

Vedení účtu

V otázce, u které banky mají dotazovaní vedený účet, bylo nastaveno šest základních bank, které jsou popsány v kapitole Charakteristika vybraných bank. Českou spořitelnu využívá 34 respondentů (38,63 %), u ČSOB má svůj studentský účet vedeno 21 dotazovaných (23,86 %), mezi klienty Komerční banky se řadí 17 dotazovaných (19,31 %), GE Money bank využívá 11 respondentů (12,50 %) a klienty UniCredit Bank jsou pouze 3 z respondentů (3,40 %). Dva dotazovaní napsali vlastní odpověď, jeden uvedl, že má studentský účet u Sparkasse a druhý u mBank.

Graf č. 1: Rozložení klientů v jednotlivých bankách

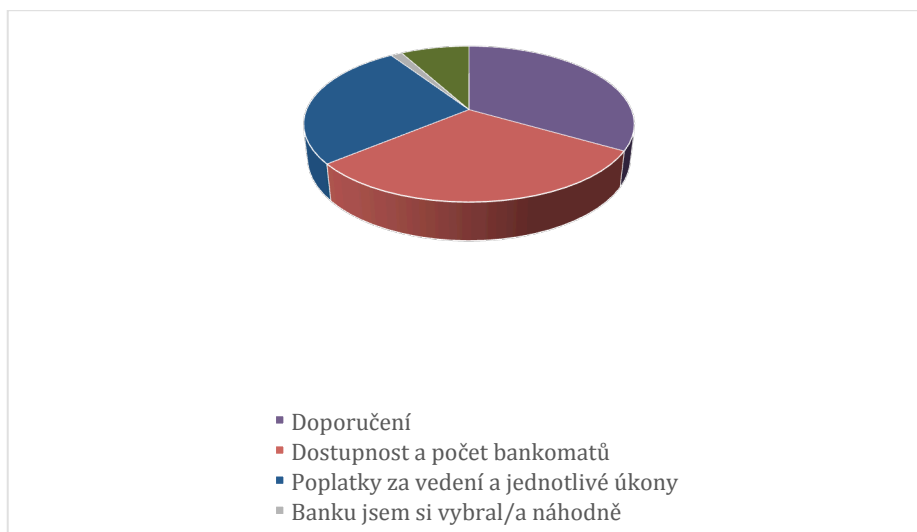


Zdroj: Dotazníkové šetření

Zakládání studentského účtu

Většinu účastníků dotazníku, celkem 48 (tj. 54,54 %), studentské konto založili rodiče. Zbývajících 40 (45,45 %) osob si studentský účet zakládalo samo. Pokud respondent uvedl, že si účet zakládal sám, zobrazila se mu navazující otázka č. 11: „Co bylo pro Vás rozhodující při výběru banky?“. U této otázky bylo možné označit více možností. Nejvíce respondentů uvedlo, že se rozhodovalo na základě doporučení a dostupnosti a počtu bankomatů. Důležité pro dotazované byly nízké poplatky za vedení účtu a jednotlivé úkony. Respondenti také posuzovali postavení bankovních domů na trhu. Jeden respondent uvedl, že si banku vybral náhodně.

Graf č. 2: Důvod k výběru stávající banky



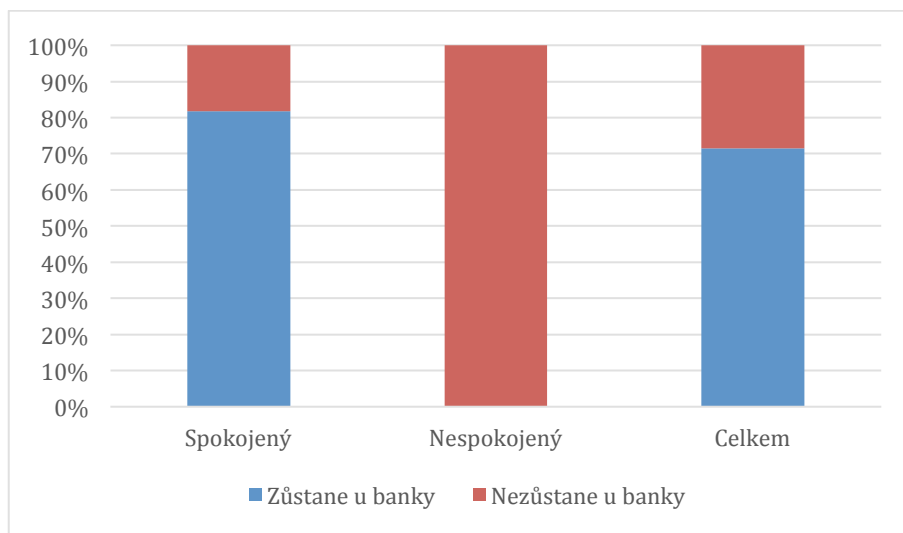
Zdroj: Dotazníkové šetření

Spokojenost s bankou

Se svou bankou je spokojeno 77 respondentů (87,50 %). Zbývajícím 11 dotazovaným (12,50 %), kteří označili, že se svou bankou nejsou spokojeni, se zobrazila další otázka č. 13: „Co Vám na Vaší bance nevyhovuje?“. Osm respondentů uvedlo, že jim vadí vysoké poplatky. Další dva uvedli, že jim nevyhovuje komunikace s bankou. Jeden klient uvedl, že jeho banka má nízký počet bankomatů. Následující otázka zjišťovala, zda respondenti zůstanou u své stávající banky i po přechodu na jiný typ produktu. Kladně odpovědělo 62 účastníků dotazníku (70,45 %) a 26 záporně (29,54 %). Mezi osobami, které uvedli, že

u své současné banky nezůstanou, byli všichni respondenti, kteří u otázky č. 13 uvedli, že se svou bankou nejsou spokojeni.

Graf č. 3: Podíl respondentů, kteří zůstanou u své banky



Zdroj: Dotazníkové šetření

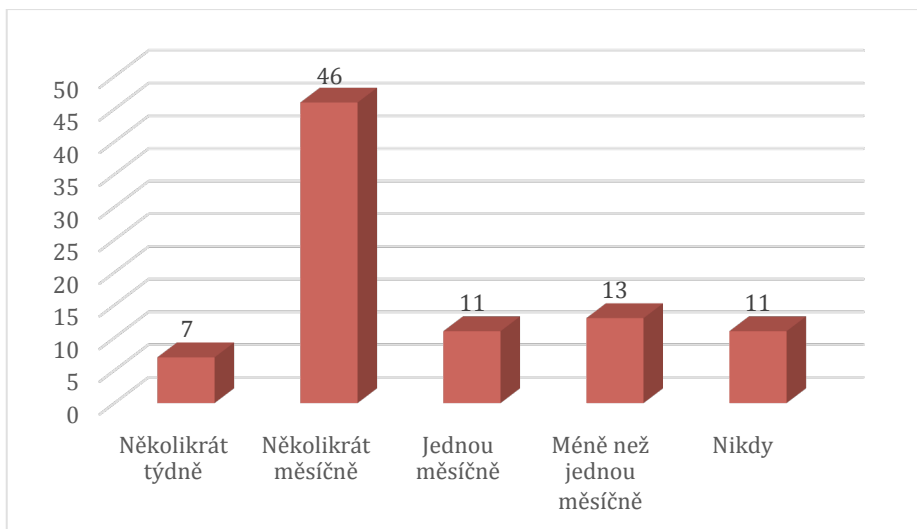
Nejvyšší měsíční příjem

Pro 56 respondentů (63,64 %) představuje nejvyšší měsíční příjem výplata. Kapesné od rodičů je pro 29 (32,96 %) respondentů nejvyšší částkou připisovanou na jejich studentský účet. Dva respondenti uvedli, že jejich nejvyšší měsíční příjem představují sociální dávky. Jeden z dotazovaných napsal vlastní odpověď a to, že nemá žádný stabilní měsíční příjem.

Výběry peněz z bankomatu

Hotovost z bankomatů vybírá 77 dotazovaných (87,5 %), kterým se následně zobrazily dvě navazující otázky. Výběry z bankomatů nevyužívá 11 respondentů (12,5 %). Několikrát do měsíce vybírá peníze 46 účastníků dotazníku (59,74 %), méně než jednou měsíčně 13 dotazovaných (16,88 %), jednou za měsíc 11 respondentů (14,29 %) a několikrát do týdne 7 osob (9,09 %). Výběry z bankomatů cizích bank používá pouze 16 respondentů (20,78 %).

Graf č. 4: Frekvence výběrů z bankomatů

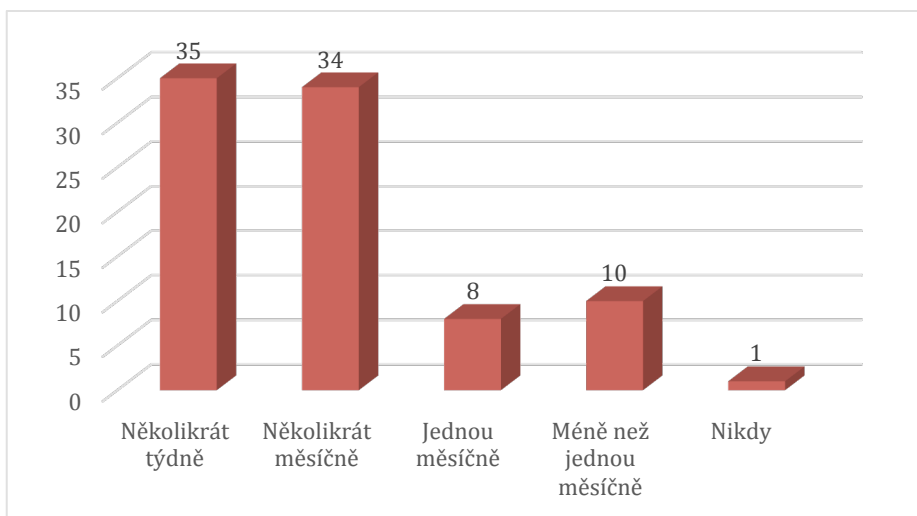


Zdroj: Dotazníkové šetření

Vlastnictví platební karty

Jen jeden z respondentů uvedl, že nemá ke svému bankovnímu účtu zřízenou platební kartu. Zbylých 87 dotazovaných (98,86 %) platební kartu má. Navazující otázkou č. 20 bylo „Jak často platíte kartou?“. Největší část respondentů (35 osob, tj. 40,23 %) využívá platební kartu několikrát do týdne. Několikrát měsíčně provádí transakce platební kartou 34 respondentů (39,08 %). Méně než jednou za měsíc využívá svou platební kartu 10 dotazovaných (11,49 %) a jednou měsíčně 8 respondentů (9,2 %).

Graf č. 5: Frekvence plateb kartou

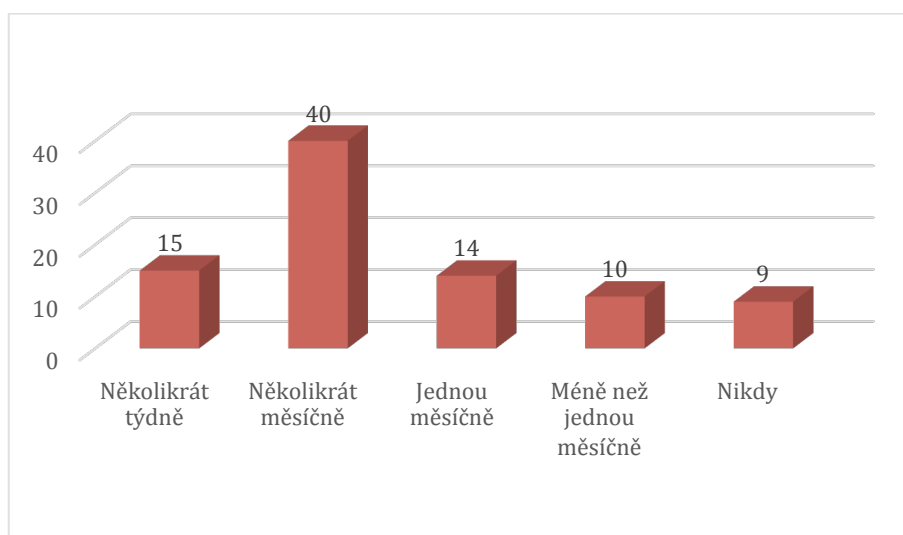


Zdroj: Dotazníkové šetření

Používání internetového bankovníctví

U této otázky odpovědělo kladně 79 respondentů (89,77 %). Zbýlých 9 respondentů (10,23 %), kteří internetové bankovníctví nevyužívají, pokračovalo až na otázku č. 24. Navazujícími otázkami pro osoby, které používají internetové bankovníctví, byli otázky „Jak často používáte internetové bankovníctví?“ a „V jakém zařízení nejčastěji používáte internetové bankovníctví?“. Internetové bankovníctví používá několikrát do měsíce 40 respondentů (50,53 %), několikrát do týdne 15 dotazovaných (18,98 %), jednou do měsíce 14 dotazovaných (17,72 %) a méně než jednou do měsíce 10 respondentů (12,65 %). Nejčastěji využívají respondenti pro přístup na internetové bankovníctví počítač (v 73,42 % případů) a smartphone (ve 25,32 % případů). Pouze jeden respondent nejčastěji využívá tablet.

Graf č. 6: Frekvence využívání internetového bankovníctví



Zdroj: Dotazníkové šetření

Aktivování služby kontokorentu

Více než polovina respondentů, celkem 57 (64,77 %), nemá zapnutý kontokorent ke svému studentskému účtu. Deset respondentů má tuto funkci zapnutou. Zbýlých 21 dotazovaných neví, zda má ke svému účtu zřízený kontokorent. Navazující otázkou č. 25 bylo „Využíváte kontokorent?“. U této otázky odpovědělo 8 dotazovaných (80 %), že službu nevyužívají, zbývající 2 respondenti (20 %) službu využívají.

5.3.1 Analýza závislosti kvalitativních znaků

Z dotazníkového šetření byly pro potřeby této práce vybrány čtyři dvojice znaků, u kterých byly provedeny testy nezávislosti. V případě, že by na sobě byly znaky závislé, výsledky šetření je možné zobecnit pro základní soubor.

Vztah mezi vlastnictvím studentského účtu a pohlavím

Výpočtem uvedeným níže bude zjištěno, zda je vlastnictví studentského účtu ovlivněno pohlavím. Pro testování bude použit χ^2 -test, protože $n > 40$. Pro výpočet byl použit program IBM SPSS Statistics (příloha č. 10). Jednotlivé četnosti jsou zobrazeny v tabulce č. 11.

Tabulka č. 11: Tabulka četností pro test nezávislosti vlastnictví studentského účtu na pohlaví

		Studentský účet		Celkem
		Ano	Ne	
Pohlaví	Žena	58	38	96
	Muž	30	23	53
Celkem		88	61	149

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování

H_0 : Neexistuje závislost mezi vlastnictvím studentského účtu a pohlavím

Hladina významnosti: $\alpha = 0,05$

Vypočtená hodnota: $\chi^2 = 0,205$; $p = 0,650$

Hodnota $p > \alpha$, proto H_0 nelze zamítnout. S 95% pravděpodobností neexistuje závislost mezi vlastnictvím studentského účtu a pohlavím.

Vztah mezi výběrem banky a pohlavím

Očekávané četnosti pro GE Money Bank, Raiffeisenbank, UniCredit Bank, Sparkasse a mBank byly sloučeny do sloupce Ostatní, jelikož jejich hodnoty byly nižší než 5. Pro testování nezávislosti výběru banky na pohlaví (tabulka č. 12) bude použit χ^2 -test, neboť $n > 40$. Výstup z SPSS je přiložen v příloze č. 11.

Tabulka č. 12: Tabulka četnosti pro test nezávislosti výběru banky na pohlaví

		Banka				Celkem
		ČS	ČSOB	KB	Ostatní	
Pohlaví	Žena	23	12	12	11	58
	Muž	11	9	5	5	30
Celkem		34	21	17	16	88

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování

H_0 : Neexistuje závislost mezi výběrem banky a pohlavím.

Hladina významnosti: $\alpha = 0,05$

Vypočtená hodnota: $\chi^2 = 0,987$; $p = 0,804$

Hodnota $p > \alpha$, proto H_0 nelze zamítnout. Na 95% hladině spolehlivosti není výběr banky ovlivněn pohlavím.

Vztah mezi založením účtu a pohlavím

Dle výpočtu uvedeného níže bude zjištěno, zda je založení studentského účtu závislé na pohlaví. Četnosti použité pro test jsou zobrazeny v tabulce č. 13. Pro tento test bude použit χ^2 -test, protože $n > 40$. Výstup z SPSS je přiložen v příloze č. 12.

Tabulka č. 13: Tabulka četností pro test nezávislosti založení účtu na pohlaví

		Zakládání studentského účtu		Celkem
		Sám	Rodiče	
Pohlaví	Žena	26	32	58
	Muž	14	16	30
Celkem		40	48	88

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování

H_0 : Neexistuje závislost mezi založením účtu a pohlavím.

Hladina významnosti: $\alpha = 0,05$

Vypočtená hodnota: $\chi^2 = 0,027$; $p = 0,870$

Hodnota $p > \alpha$, proto H_0 nelze zamítnout. Na 95% hladině spolehlivosti není zakládání účtu ovlivněno pohlavím.

Vztah mezi setrváním u banky a bankou

V tabulce č. 14 jsou uvedeny četnosti pro testování, zda je setrvání u banky ovlivněno bankou. Četnosti pro GE Money Bank, mBank, Raiffeisenbank, Sparkasse a UniCredit Bank byly sjednoceny do sloupce Ostatní, neboť jejich očekávané četnosti nabývali hodnot menších než 5. Z tabulky č. 15, ve které jsou uvedeny teoretické četnosti, je možné vyčíst, že 12,5 % $o_{ij} < 5$, proto je možné použít χ^2 -test (také platí $n > 40$). Data z SPSS jsou k nahlédnutí v příloze č. 13.

Tabulka č. 14: Tabulka četností pro test nezávislosti setrvání u banky na bance

		Banka				Celkem
		ČS	ČSOB	KB	Ostatní	
Setrvání u banky	Ano	22	16	12	12	62
	Ne	12	5	5	4	26
Celkem		34	21	17	16	88

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování

Tabulka č. 15: Tabulka teoretických četností pro test nezávislosti setrvání u banky na bance

		Banka				Celkem
		ČS	ČSOB	KB	Ostatní	
Setrvání u banky	Ano	23,95	14,80	11,98	11,27	62
	Ne	10,05	6,20	5,02	4,73	26
Celkem		34	21	17	16	88

Zdroj: Vlastní zpracování

H_0 : Neexistuje závislost mezi setrváním u banky a bankou.

Hladina významnosti: $\alpha = 0,05$

Vypočtená hodnota: $\chi^2 = 1,031$; $p = 0,794$

Hodnota $p > \alpha$, proto H_0 nelze zamítnout. Na 95% hladině spolehlivosti není setrvání u banky závislé na bance.

5.4 Zhodnocení výsledků a doporučení

Na českém finančním trhu je poměrně velký počet bankovních subjektů, klient má proto možnost výběru nejen podle samotné banky, ale také podle postavení na trhu či velikosti banky. Velké banky nabízejí svým klientům stabilní prostředí a propracované produkty, které ovšem klientovi neposkytují nic výjimečného. Oproti tomu malé banky, které ještě nezískali své stabilní postavení na trhu, mohou klientovi nabídnout zajímavé produkty s vyšším úrokem či nižšími poplatky. Tento trend se projevuje i na počtu klientů jednotlivých bank. Česká spořitelna s nejdelší tradicí v České republice má rostoucí trend u počtu osobních účtů. Tato skutečnost může být ovlivněna silnou základnou v počtech klientů, působí tak důvěryhodně, nebo již zmiňovanou tradicí či vysokou dostupností poboček a bankomatů. V porovnání s ostatními produkty nemá Česká spořitelna nejvýhodnější podmínky, ale přesto počet jejich klientů stále roste. Oproti tomu ČSOB, která má taktéž dlouholetou tradici, o své klienty postupně přichází. Důvodem může být odchod klientů k jiným bankám, které poskytují lepší služby. Komerční banka zaznamenala za posledních osm let téměř konstantní trend. Příčinou může být složení klientů nebo pomalý vývoj poskytovaných služeb a produktů. Údaje zaznamenané o UniCredit Bank naznačují, že obliba menších bankovních domů je na vzestupu.

Bankovní instituce neustále pracují na vývoji nových produktů a klientsky přívětivější úpravě produktů stávajících. Mezi doporučení dalšího zlepšování služeb je možné zahrnout:

- Přehlednější úprava webových stránek a mobilních bankovních aplikací
- Lepší členění ceníků a sazebníků
- Odstranění přebytečných poplatků
- Zjednodušení komunikace mezi klientem a bankou
- Vyšší úročení a odměny za věrnost

Při porovnávání nákladovosti studentských účtů bylo zjištěno, že je stále velké množství poplatků za běžné služby poskytované bankami. Pokud by do vzorových potřeb studenta nebyl zahrnut kontokorent, naprosto zdarma by vyšel pouze studentský účet U konto pro mladé od UniCredit Bank. I při zahrnutí služby kontokorentu vychází tento studentský účet nejlevněji. Ke sjednocení různých studentských účtů by došlo za předpokladu, že by banky odstranili přebytečné poplatky, například za odchozí platby, výběry z bankomatu cizích bank atd.

V dotazníkovém šetření bylo zjištěno, že zhruba jedna třetina z dotazovaných, kteří vlastní bankovní účet, nemá studentský účet, ale pouze klasický osobní účet. Povědomí o této oblasti je velice nízké. Seznámení s tímto typem bankovního účtu by nemělo být cílené pouze na samotné studenty, ale také na jejich rodiče, protože více než polovině z dotazovaných zakládali účet oni. Studentský účet, nebo případně dětský účet, může být ideálním prostředkem pro mladé osoby, aby se naučili hospodařit s vlastními financemi.

Doporučením pro mladé lidi je, aby si založili studentský bankovní účet a mohli tak čerpat veškeré výhody, které účet nabízí. Vhodným postupem je sestavení služeb, které bude student každý měsíc využívat, a následné porovnání sazeb a poplatků u jednotlivých účtů. Výhodou je, že na studentské účty navazují osobní účty se zvýhodněním. Například ČSOB garantuje svým klientům, kteří využívali jejich studentské konto, účet se stejnými podmínkami po celou dobu, kdy budou klienty ČSOB. UniCredit Bank například poskytuje studentský účet také pro mladé lidi do věku 30 let, bez nutnosti studia.

6 Závěr

Bakalářská práce si kladla za cíl statisticky analyzovat počet klientů vybraných bank a určit další vývoj zjištěných údajů. Pomocí analýzy časových řad byly analyzovány údaje šesti bank, u kterých byla zjištěna nabídka studentských účtů, za období od roku 2007 do roku 2014. Bankami vybranými pro porovnání byly Česká spořitelna a. s., Československá obchodní banka a. s., GE Money Bank a. s., Komerční banka a. s., Raiffeisenbank a. s. a UniCredit Bank a. s. Součástí práce je výpočet nákladovosti nabízených účtů a dotazníkové šetření zabývající se touto problematikou.

Analýze časových řad byly podrobeny údaje bankovních institucí zveřejňované ve výročních zprávách. Jedná se o nepovinné údaje, proto do analýzy byly zahrnuty informace, které jsou dohledatelné tj. počty studentských a osobních účtů u České spořitelny a počty klientů u ČSOB a Komerční banky. Banky Raiffeisenbank a UniCredit Bank neuvádějí ve výročních zprávách žádné z těchto informací, na svých stránkách mají uveden pouze aktuální počet klientů.

Ze získaných výsledků vyplynulo, že počet studentských účtů České spořitelny měl v letech 2005 až 2012 mírně rostoucí trend. Nejnižší počet studentských účtů banka zaznamenala v roce 2009 a naopak nejvyšší v roce 2008. V roce 2013 bylo studentské konto Student nahrazeno novým produktem Osobní účet ČS II, které představuje jeden bankovní účet na celý život, tedy pro všechny věkové kategorie s různými výhodami. U tohoto osobního účtu bylo mezi lety 2007 až 2014 zjištěno výrazné rostoucí průměrné tempo růstu. Rostoucí trend by byl zachován i v případě, že by studentské konto nebylo překlenuto do tohoto typu účtu. Nejvyšší počet osobních účtů banka zaznamenala v roce 2014 a naopak nejnižší v roce 2007. Tyto výsledky nasvědčují tomu, že obliba České spořitelny, jakožto největší české banky, stále roste. Oproti tomu u ČSOB, jako jediné banky ze zahrnutých do porovnávání, byl zjištěn mírně klesající trend počtu klientů. Nejnižší počet klientů měla banka v roce 2014 a nejvyšší v roce 2011. Počet klientů Komerční banky má mírně rostoucí až konstantní průměrné tempo růstu. Nejvyšší počet klientů banka zaznamenala v roce 2008 a naopak nejnižší v roce 2009.

V další části bakalářské práce byly sestaveny modelové požadavky studenta, který se rozhoduje, u jaké banky je pro něj nejvýhodnější si založit studentský účet. Údaje o sazbách za služby byly získány z ceníků a sazebníků bank. Na základě stanovených

modelových požadavků vychází nejlevněji účet U konto pro mladé od UniCredit Bank. Dalším v pořadí je účet Student od ČSOB a následuje účet G2.2 od Komerční banky. Nejdražší bankou je v tomto porovnání Česká spořitelna s Osobním účtem ČS II. Největší rozdílnost studentských účtů je možné spatřit v sazbách za výběry z bankomatů, trvalé platby či vedení platební karty. Veškeré výběry z vlastních i cizích bankomatů má zdarma pouze Raiffeisenbank a UniCredit Bank. Naopak Česká spořitelna je jedinou bankou, která si účtuje paušální poplatek za více než dva výběry z vlastních bankomatů. Provádění trvalých plateb má zpoplatněno Česká spořitelna, ČSOB a GE Money Bank, zbývající tři banky mají tyto transakce bez poplatku. Za vedení platební karty si bankovní instituce účtují poplatek maximálně 41 korun, ačkoliv u ČSOB, Raiffeisenbank a UniCredit Bank je tato služba zdarma.

Dotazníkové šetření zabývající se problematikou studentských účtů probíhalo v lednu roku 2016. Dotazník byl určen pro mladé lidi ve věku od 15 do 30 let. Na základě tohoto šetření bylo zjištěno, že desetina účastníků dotazníku ještě nemá bankovní účet. Pouze necelé dvě třetiny respondentů mají zřízen studentský účet. Nejvíce dotazovaných se zařadilo mezi klienty třech největších bank v České republice, České spořitelny, ČSOB a Komerční banky. Nejlevnější studentský účet od UniCredit Bank využívají jen tři respondenti. Tato skutečnost může být ovlivněna tím, že více než polovině dotazovaných zakládali bankovní účet rodiče, nejspíš tedy u banky, u které mají oni sami veden svůj účet. Raiffeisenbank je poměrně mladou bankou a její již zmiňovaný nejlevnější studentský účet U konto pro mladé je na českém trhu teprve od března roku 2014. Zbývající respondenti se při výběru banky nechali ovlivnit doporučením a také dostupností a počtem bankomatů dané banky. Většina účastníků dotazníku je se svou stávající bankou spokojena a má v plánu u ní zůstat i po přechodu na jiný typ bankovního účtu. Bankovní službu kontokorent mají ke svému účtu zapnuto a zároveň jí využívají jen dvě procenta respondentů.

Z dotazníkového šetření byly vybrány čtyři dvojice znaků, u kterých byly provedeny testy nezávislosti. Byl zjišťován vztah mezi vlastnictvím studentského účtu a pohlavím, vztah mezi výběrem banky a pohlavím, vztah mezi založením účtu a pohlavím a vztah mezi setrváním u banky a bankou. U žádné z těchto dvojic nebyla potvrzena existence závislosti.

7 Seznam použitých zdrojů

- [1] **Česká národní banka.** Česká národní banka. O ČNB. [Online] 2015. <http://www.cnb.cz/>.
- [2] **Česká spořitelna.** [Online] <http://www.csas.cz/>.
- [3] **ČSOB.** [Online] <http://www.csob.cz/>.
- [4] **Dvořák, P.** *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty.* Praha : Linde Praha, 1999. ISBN 80-7201-141-3.
- [5] **European Central Bank.** *Činnost.* [Online] European Central Bank, 2015. <http://www.ecb.europa.eu/>.
- [6] **GE Money Bank.** [Online] <http://www.gemoney.cz/>.
- [7] **Hindls, R., Seger, J. a Hronová, S.** *Statistika pro ekonomy.* Praha : Professional publishing, 2006. ISBN 80-86419-99-1.
- [8] **Jílek, J.** *Finanční trhy.* Praha : Grada Publishing, 1997. ISBN 80-7169-453-3.
- [9] **Jílek, J.** *Peníze a měnová politika.* Praha : Grade, 2004. ISBN 80-247-0769-1.
- [10] **Kalabis, Z.** *Základy bankovníctví: bankovníctví, obchody, služby, operace a rizika.* Brno : BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0001-8.
- [11] **Kalabis, Z.** *Bankovní služby v praxi.* Brno : Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0882-1.
- [12] **Kába, B. a Svatošová, L.** *Statistické metody I.* Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze. Katedra statistiky, 2007. ISBN 978-80-213-1672-0.
- [13] **Kába, B. a Svatošová, L.** *Statistické metody II.* Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze. Katedra statistiky, 2014. ISBN: 978-80-213-1736-9.
- [14] **Komerční banka.** [Online] <http://www.kb.cz/>.
- [15] **Košteková, V. a Landorová, A.** *Peníze a banky.* Praha : Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-355-5.
- [16] **Petrjánošová, B.** *Bankovníctví II.* Brno : Masarykova univerzita, 2000. ISBN 80-210-2503-4.
- [17] **Raiffeisenbank.** [Online] <http://www.rb.cz/>.
- [18] **Revenda, Z.** *Peněžní ekonomie a bankovníctví.* Praha : Management Press, 2014. ISBN 978-80-7261-279-6.
- [19] **Schlossberger, O.** *Platební služby.* Praha : Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-238-3.

- [20] **Svatoš, M. a Eliáš, K.** *Nový občanský zákoník 2014*. Ostrava : Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-920-8.
- [21] **Šenkýřová, B.** *Bankovníctví II*. Praha : Vysoká škola finanční a správní, 1998. ISBN 80-238-9685-7.
- [22] **UniCredit Bank.** [Online] <http://www.unicreditbank.cz/>.

8 Seznam grafů a tabulek

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Přehled zákonů.....	17
Tabulka č. 2: Vývoj počtu studentských účtů České spořitelny (v tis.).....	32
Tabulka č. 3: Elementární charakteristiky počtu studentských účtů České spořitelny.....	33
Tabulka č. 4: Vývoj počtu osobních účtů České spořitelny (v tis.).....	33
Tabulka č. 5: Elementární charakteristiky počtu osobních účtů České spořitelny	34
Tabulka č. 6: Vývoj počtu klientů ČSOB (v tis.)	35
Tabulka č. 7: Elementární charakteristiky počtu klientů ČSOB.....	35
Tabulka č. 8: Vývoj počtu klientů Komerční banky (v tis.)	36
Tabulka č. 9: Elementární charakteristiky celkového počtu klientů Komerční banky	36
Tabulka č. 10: Nákladovost studentských účtů (v Kč/měs.).....	38
Tabulka č. 11: Tabulka četností pro test nezávislosti vlastnictví studentského účtu na pohlaví	45
Tabulka č. 13: Tabulka četností pro test nezávislosti založení účtu na pohlaví	46
Tabulka č. 14: Tabulka četností pro test nezávislosti setrvání u banky na bance.....	47
Tabulka č. 15: Tabulka teoretických četností pro test nezávislosti setrvání u banky na bance	47

Seznam grafů

Graf č. 1: Rozložení klientů v jednotlivých bankách.....	40
Graf č. 2: Důvod k výběru stávající banky	41
Graf č. 3: Podíl respondentů, kteří zůstanou u své banky.....	42
Graf č. 4: Frekvence výběrů z bankomatů.....	43
Graf č. 5: Frekvence plateb kartou.....	43
Graf č. 6: Frekvence využívání internetového bankovníctví.....	44

9 Přílohy

Seznam příloh

Příloha č. 1: Počet bankomatů vybraných bank

Příloha č. 2: Seznam platebních systémů

Příloha č. 3: Výstup z SPSS Statistics pro vývoj počtu studentských účtů České spořitelny

Příloha č. 4: Výstup z SPSS Statistics pro vývoj počtu osobních účtů České spořitelny

Příloha č. 5: Výstup z SPSS Statistics pro vývoj počtu klientů ČSOB

Příloha č. 6: Výstup z SPSS Statistics pro vývoj počtu klientů Komerční banky

Příloha č. 7: Přehled sazeb pro vybrané služby poskytované ke studentských účtům

Příloha č. 8: Dotazník

Příloha č. 9: Četnosti odpovědí z dotazníkového šetření

Příloha č. 10: Výstup z SPSS Statistics pro test nezávislosti vlastnictví studentského účtu na pohlaví

Příloha č. 11: Výstup z SPSS Statistics pro test nezávislosti výběru banky na pohlaví

Příloha č. 12: Výstup z SPSS Statistics pro test nezávislosti založení účtu na pohlaví

Příloha č. 13: Výstup z SPSS Statistics pro test nezávislosti setrvání u banky na bance

Příloha č. 1: Počet bankomatů vybraných bank

Banka	Počet bankomatů
Česká spořitelna	1497
ČSOB	1048
Komerční banka	703
GE Money Bank	685
UniCredit Bank	222
Citibank	242
Fio banka	157
Raiffeisenbank	140
Air Bank	67
Sberbank	33
Oberbank	13

Zdroj: www.finparada.cz

Příloha č. 2: Seznam platebních systémů

Air Bank a. s.

AKCENTA, spořitelní a úvěrní družstvo

Artesa, spořitelní družstvo

Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ (Holland) N. V. Prague Branch, organizační složka

BNP Paribas Fortis SA/NV, pobočka Česká republika

Centrální depozitář cenných papírů, a. s.

Citfin, spořitelní družstvo

Citibank Europe plc, organizační složka

COMMERZBANK Aktiengesellschaft, pobočka Praha

Česká exportní banka, a. s.

Česká spořitelna, a. s.

Českomoravská stavební spořitelna, a. s.

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.

Československá obchodní banka, a. s.

Deutsche Bank Aktiengesellschaft Filiale Prag, organizační složka

Equa bank, a. s.

Evropsko-ruská banka, a. s.

Expobank CZ, a. s.

Fio banka, a. s.

GE Money Bank, a. s.

HSBC Bank plc – pobočka Praha

Hypoteční banka, a. s.

ING Bank N. V.

J & T BANKA, a. s.

Komerční banka, a. s.

MasterCard Europe sprl, organizační složka

mBank S. A., organizační složka

Modrá pyramida stavební spořitelna, a. s.

Moravský Peněžní Ústav – spořitelní družstvo

Oberbank AG pobočka Česká republika

Peněžní dům, spořitelní družstvo

Poštová banka, a. s., pobočka Česká republika

PPF banka, a. s.

Raiffeisen stavební spořitelna, a. s.

Raiffeisenbank, a. s.

Raiffeisenbank im Stiftland eG pobočka Cheb, odštěpný závod

Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.

The Royal Bank of Scotland plc, organizační složka

UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.

Sperbank CZ, a. s.

Všeobecná úvěrová banka a. s., pobočka Praha; zkráceně VUB a. s., pobočka Praha

Waldviertler Sparkasse Bank AG

Wüstenrot – stavební spořitelna a. s.

Wüstenrot hypoteční banka a. s.

Záložna CREDITAS, spořitelní družstvo

ZUNO BANK AG, organizační složka

Příloha č. 3: Výstup z SPSS Statistics pro vývoj počtu studentských účtů České spořitelny

Model Summary

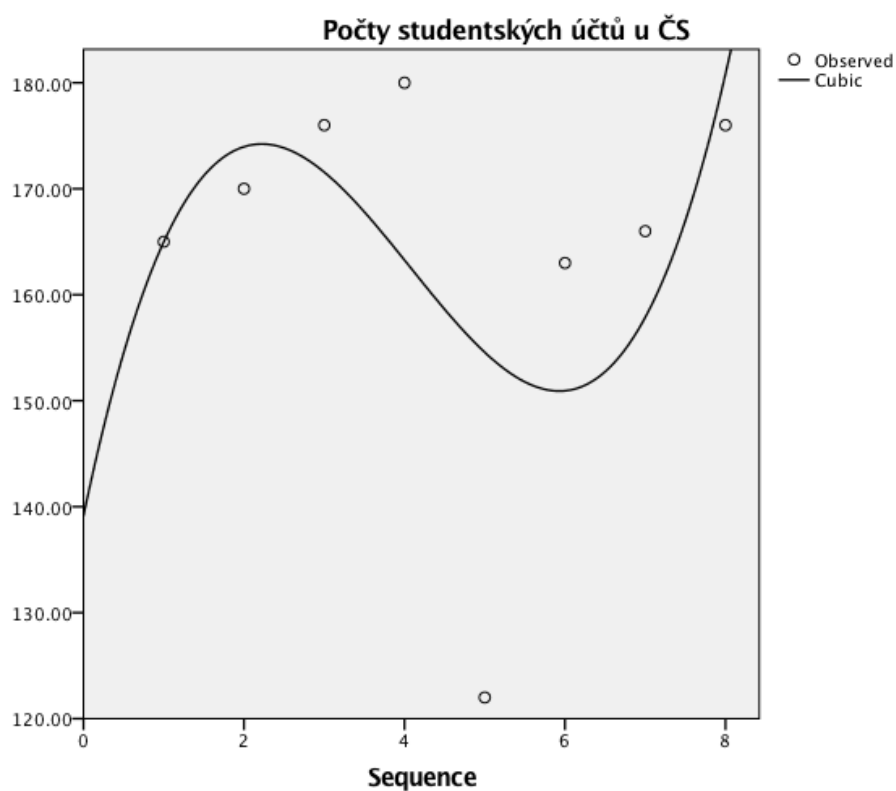
R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
.560	.313	-.202	20.068

ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	734.569	3	244.856	.608	.644
Residual	1610.931	4	402.733		
Total	2345.500	7			

Coefficients

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
Case Sequence	36.102	44.744	4.831	.807	.465
Case Sequence ** 2	-11.174	11.223	-13.786	-.996	.376
Case Sequence ** 3	.914	.823	9.189	1.110	.329
(Constant)	139.143	49.449		2.814	.048



Příloha č. 4: Výstup z SPSS Statistics pro vývoj počtu osobních účtů České spořitelny

Model Summary

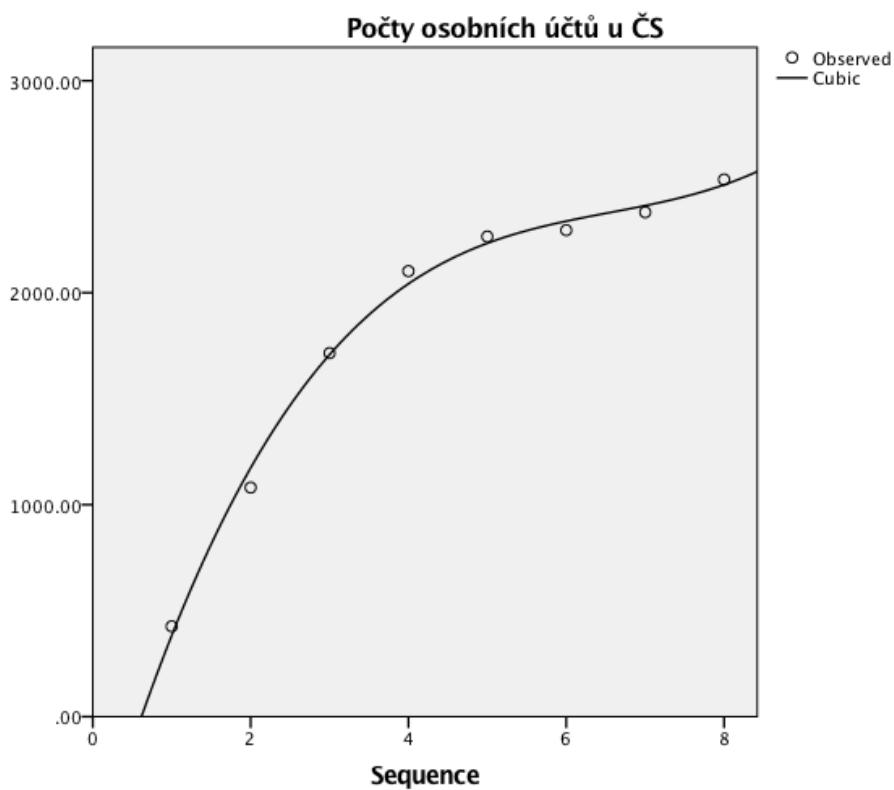
R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
.998	.995	.992	67.727

ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	3801523.755	3	1267174.585	276.257	.000
Residual	18347.745	4	4586.936		
Total	3819871.500	7			

Coefficients

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
Case Sequence	1277.176	151.002	4.235	8.458	.001
Case Sequence ** 2	-184.188	37.877	-5.631	-4.863	.008
Case Sequence ** 3	9.374	2.779	2.335	3.373	.028
(Constant)	-719.286	166.881		-4.310	.013



Příloha č. 5: Výstup z SPSS Statistics pro vývoj počtu klientů ČSOB

Model Summary

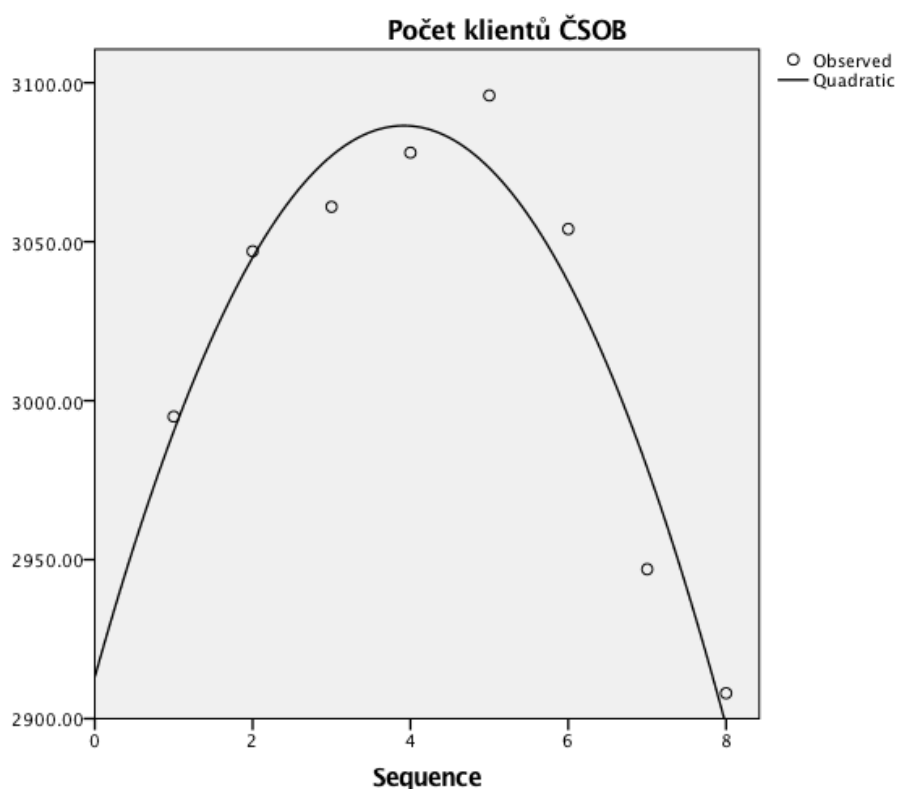
R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
.963	.927	.898	21.312

ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	28848.476	2	14424.238	31.757	.001
Residual	2271.024	5	454.205		
Total	31119.500	7			

Coefficients

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
Case Sequence	88.548	15.159	3.253	5.841	.002
Case Sequence ** 2	-11.310	1.644	-3.831	-6.878	.001
(Constant)	2913.179	29.733		97.977	.000



Příloha č. 6: Výstup z SPSS Statistics pro vývoj počtu klientů Komerční banky

Model Summary

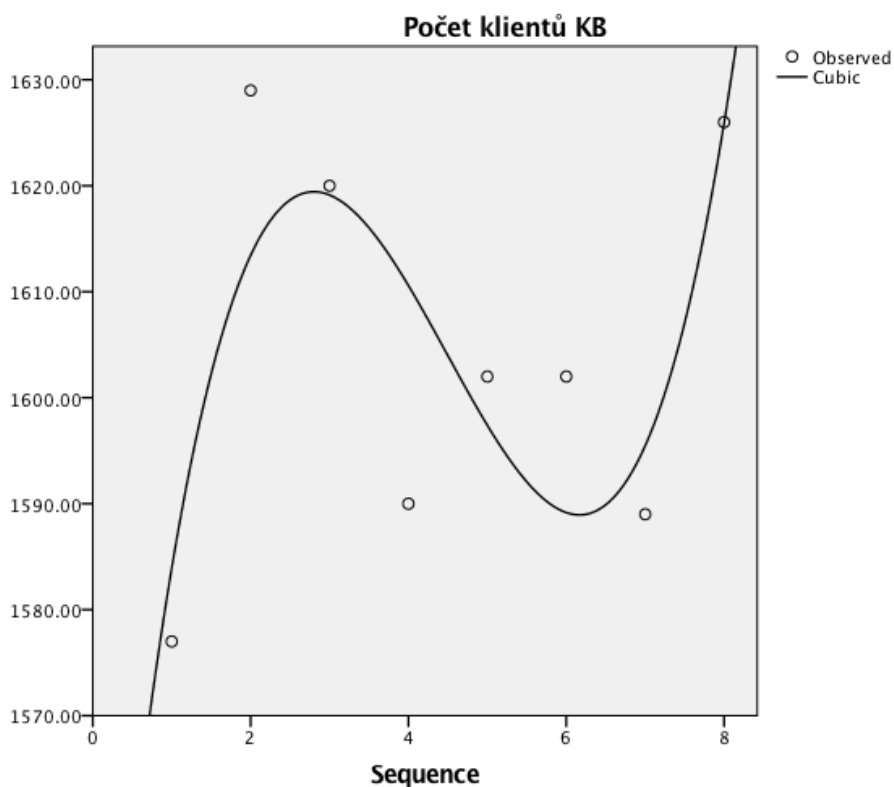
R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
.791	.626	.346	15.349

ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	1579.488	3	526.496	2.235	.226
Residual	942.387	4	235.597		
Total	2521.875	7			

Coefficients

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
Case Sequence	82.828	34.222	10.689	2.420	.073
Case Sequence ** 2	-21.502	8.584	-25.583	-2.505	.066
Case Sequence ** 3	1.598	.630	15.496	2.538	.064
(Constant)	1521.000	37.821		40.216	.000



Příloha č. 7: Přehled sazeb pro vybrané služby poskytované ke studentských účtům

	Česká spořitelna	ČSOB	GE Money Bank	Komerční banka	Raiffeisenbank	Unicredit Bank
Založení účtu (měsíčně)	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Vedení účtu (měsíčně)	zdarma	zdarma	zdarma	19 Kč ¹⁾	49 Kč	zdarma
Elektronický výpis z účtu (měsíčně)	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	30 Kč ²⁾	zdarma
Příchozí platba (položka)	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Odchozí platba (položka)	29 Kč ³⁾	zdarma	6 Kč	zdarma	zdarma	zdarma
Zadání trvalé platby (položka)	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	15 Kč	zdarma
Trvalá platba (položka)	5 Kč	6 Kč	8 Kč	zdarma	zdarma	zdarma
Výběr z bankomatu dané banky (položka)	29 Kč ⁴⁾	zdarma	zdarma	zdarma ⁵⁾	zdarma	zdarma
Výběr z bankomatu jiné banky (položka)	40 Kč	35 Kč	49 Kč	39 Kč	zdarma	zdarma
Internetové bankovníctví (měsíčně)	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Výběr z bankomatu v zahraničí (položka)	29 Kč ⁶⁾	100 Kč	100+0,5%	zdarma ⁷⁾	zdarma	zdarma
Platba kartou u obchodníka (položka)	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Cashback (položka)	zdarma	zdarma	neposkytuje	zdarma	10 Kč	zdarma
Kontokorent (měsíčně)	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	20 Kč ⁸⁾
Vklad hotovosti (bankomat/pobočka)	zdarma/zdarma	zdarma/zdarma	zdarma/zdarma	zdarma/1% ⁹⁾	zdarma/zdarma	zdarma/zdarma
Bezkontaktní platební nálepka (měsíčně)	6 Kč/měs.	9 Kč/měs.	zdarma	neposkytuje	zdarma	neposkytuje
Platební karta (měsíčně)	29 Kč/měs.	zdarma	39 Kč/měs.	40,83 Kč/měs.	zdarma	zdarma

1) Za balíček transakcí.

2) Za výpis zasílaný poštou, elektronický je za 100 Kč.

3) Za balíček všech odchozích transakcí.

4) Zdarma jsou dva výběry, poté 29 Kč za neomezený počet výběrů.

5) Počet plateb se musí rovnat počtu výběrům, pokud ne, tak je každý výběr za 9 Kč.

6) 29 Kč za neomezený počet výběrů z bankomatů Erste, výběry z bankomatů ostatních bank jsou za 30 Kč za položku.

7) Jeden výběr zdarma, další za poplatek ve výši 1% z výběru, minimálně však 100 Kč.

8) 200 korun ročně za zřízení kontokorentu, k tomu 20 Kč každý měsíc, kdy byl aktivně využíván.

9) Poplatek ve výši 1%, nejméně však 100 Kč.

Zdroj: Ceníky a sazebníky jednotlivých bank, vlastní zpracování

Příloha č. 8: Dotazník

1. Věková Kategorie:
 - 15-17
 - 18-25
 - 26-30
2. Pohlaví:
 - Žena
 - Muž
3. Kde studujete?
 - Základní škola
 - Střední škola
 - Vyšší odborná škola
 - Vysoká škola
 - Nestuduji
 - Vlastní odpověď: _____
4. Máte bankovní účet?
 - Ano
 - Ne
5. Z jakého důvodu nemáte účet?

6. Plánujete si v budoucnu založit bankovní účet?
 - Ano
 - Ne
7. Máte studentský bankovní účet?
 - Ano
 - Ne
8. Z jakého důvodu nemáte studentský účet?
 - Na mém běžném účtu mám lepší podmínky.
 - Nespĺňuji kritéria pro možnost využívání studentského účtu - nestuduji.
 - Nevěděl/a jsem, že něco takového existuje.
 - Jiný důvod: _____
9. U jaké banky máte studentský účet?
 - Česká spořitelna
 - ČSOB
 - GE Money Bank
 - Komerční banka
 - Raiffeisenbank
 - UniCredit Bank
 - Jiná banka: _____
10. Kdo Vám zakládal studentský účet (případně dříve dětský účet)?
 - Já sám
 - Rodiče (nebo jiný člen rodiny)
 - Někdo jiný
11. Co bylo pro Vás rozhodující při výběru banky?
 - Doporučení
 - Dostupnost a počet bankomatů
 - Poplatky za vedení a za jednotlivé úkony
 - Banku jsem si vybral/a náhodně

- Výše úroku
 - Postavení banky na trhu
 - Jiný důvod: _____
12. Jste s touto bankou spokojen/a?
- Ano
 - Ne
13. Co Vám na Vaší bance nevyhovuje?
- _____
14. Zůstanete u této banky i po přechodu na jiný typ účtu?
- Ano
 - Ne
15. Jaká položka představuje Váš nejvyšší měsíční příjem?
- Kapesné od rodičů
 - Výplata
 - Sociální dávky
 - Jiný příjem: _____
16. Vybíráte peníze z bankomatu?
- Ano
 - Ne
17. Jak často vybíráte peníze z bankomatu?
- Několikrát do týdne
 - Několikrát do měsíce
 - Jednou za měsíc
 - Méně než jednou za měsíc
18. Vybíráte peníze z bankomatů jiných bank?
- Ano
 - Ne
19. Máte platební kartu?
- Ano
 - Ne
20. Jak často platíte kartou?
- Několikrát do týdne
 - Několikrát do měsíce
 - Jednou za měsíc
 - Méně než jednou za měsíc
21. Používáte internetové bankovníctví?
- Ano
 - Ne
22. Jak často používáte internetové bankovníctví?
- Několikrát do týdne
 - Několikrát do měsíce
 - Jednou za měsíc
 - Méně než jednou za měsíc
23. V jakém zařízení nejčastěji používáte internetové bankovníctví?
- Počítač
 - Smartphone
 - Tablet
24. Máte ke svému účtu zapnutou možnost přečerpání - kontokorent?

- Ano
- Ne
- Nevím

25. Využíváte kontokorent?

- Ano
- Ne

Příloha č. 9: Četnosti odpovědí z dotazníkového šetření

1) Věková Kategorie:

15-17	139
18-25	18
25-30	7

2) Pohlaví:

Žena	107
Muž	57

3.1) Kde studujete?

Základní škola	13
Střední škola	11
Vyšší odborná škola	1
Vysoká škola	123
Nestuduji	16

4) Máte bankovní účet?

Ano	149
Ne	15

5) Z jakého důvodu nemáte účet?

Mám to v plánu.

Ještě nejsem dospělá.

Mám strach z odcizení. Raději si je schovám doma a postupně odebíráám. Také mi přijdou zbytečné poplatky navíc.

Nesmyslné poplatky. Mám raději hotovost.

nevím

Nevím, nikdy jsme to s rodiči neřešili, nemám potřebu, jsem zvyklá platit hotově

Chystám se si ho založit.

Nevím

Protože jsem ho zatím nepotřeboval.

Při mém peněžním zisku mi to přijde zbytečné

Rodiče ho nezaložili

Rodiče mi ho ještě nezaložili.

Rodiče mi ho nechtějí pořídit

Zatím nepotřebuji

Zatím si nevydělávám

6) Plánujete si v budoucnu založit bankovní účet?

ano	13
ne	2

7) Máte studentský bankovní účet?

Ano	88
Ne	61

8) Z jakého důvodu nemáte studentský účet?

Na mém běžném účtu mám lepší podmínky. 39

Nesplňuji kritéria pro možnost využívání studentského účtu - nestuduji. 12

Nevěděl/a jsem, že něco takového existuje. 8

Jsem studentem kombinovaného studia - proto nemám nárok. 1

Nechci 1

9.1) U jaké banky máte studentský účet?

Česká spořitelna	34
ČSOB	21
Komerční banka	17
Raiffeisenbank	0
UniCredit Bank	3

GE Money Bank	11
mBank	1
Sparkasse	1
10) Kdo Vám zakládal studentský účet (případně dříve dětský účet)?	
Já sám	40
Rodiče (nebo jiný člen rodiny)	48
11) Co bylo pro Vás rozhodující při výběru banky?	
Doporučení	25
Dostupnost a počet bankomatů	23
Poplatky za vedení a za jednotlivé úkony	20
Banku jsem si vybral/a náhodně	1
Výše úroku	0
Postavení banky na trhu	6
12) Jste s touto bankou spokojen/a?	
Ano	77
Ne	11
13) Co Vám na Vaší bance nevyhovuje?	
I kvůli prkotinám musím chodit na pobočku a to většinou na tu jednu, kde se účet zakládal a ne na jakoukoliv.	
Nakonec poplatky stejně zavedli	
Nedostatek bankomatů	
poplatky	
Poplatky snad za všechno	
Poplatky za vše (platí se za příchozí platby i odchozí platby i mezi vlastními účty)	
poplatky za všechno	
Poplatky, které by neměli být součástí účtu	
Špatná komunikace, už měsíc nastavuji limity pro možnost transakcí přes internetové bankovníctví	
Vysoké poplatky	
výše poplatků např. při přijímání a odesílání plateb	
14) Zůstanete u této banky i po přechodu na jiný typ účtu?	
ano	62
ne	26
15.1) Jaká položka představuje Váš nejvyšší měsíční příjem?	
Kapesné od rodičů	29
Výplata	56
Sociální dávky	2
Nemám stabilní měsíční příjem	1
16) Vybíráte peníze z bankomatu?	
Ano	77
Ne	11
17) Jak často vybíráte peníze z bankomatu?	
Několikrát do týdne	7
Několikrát do měsíce	46
Jednou za měsíc	11
Méně než jednou za měsíc	13
18) Vybíráte peníze z bankomatů jiných bank?	
ano	16
ne	61
19) Máte platební kartu?	
Ano	87
Ne	1
20) Jak často platíte kartou?	
Několikrát do týdne	35

Několikrát do měsíce	34
Jednou do měsíce	8
Méně než jednou do měsíce	10
21) Používáte internetové bankovníctví?	
Ano	79
Ne	9
22) Jak často používáte internetové bankovníctví?	
Několikrát do týdne	15
Několikrát do měsíce	40
Jednou do měsíce	14
Méně než jednou do měsíce	10
23) V jakém zařízení nejčastěji používáte internetové bankovníctví?	
Počítač	58
Smartphone	20
Tablet	1
24) Máte ke svému účtu zapnutou možnost přečerpání - kontokorent?	
Ano	57
Ne	10
Nevím	21
25) Využíváte kontokorent?	
ano	2
ne	8

Příloha č. 10: Výstup z SPSS Statistics pro test nezávislosti vlastnictví studentského účtu na pohlaví

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	.205 ^a	1	.650	.728	.389
Continuity Correction ^b	.078	1	.780		
Likelihood Ratio	.205	1	.651		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	.204	1	.652		
N of Valid Cases	149				

a. 0 cells (0.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 21.70.

b. Computed only for a 2x2 table

Příloha č. 11: Výstup z SPSS Statistics pro test nezávislosti výběru banky na pohlaví

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	.987 ^a	3	.804
Likelihood Ratio	.968	3	.809
Linear-by-Linear Association	.049	1	.826
N of Valid Cases	88		

a. 0 cells (0.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 5.45.

Příloha č. 12: Výstup z SPSS Statistics pro test nezávislosti založení účtu na pohlaví
Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	.027 ^a	1	.870	1.000	.524
Continuity Correction ^b	.000	1	1.000		
Likelihood Ratio	.027	1	.870		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	.027	1	.870		
N of Valid Cases	88				

a. 0 cells (0.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 13.64.

b. Computed only for a 2x2 table

Příloha č. 13: Výstup z SPSS Statistics pro test nezávislosti setrvání u banky na bance
Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	1.031 ^a	3	.794
Likelihood Ratio	1.032	3	.793
Linear-by-Linear Association	.497	1	.481
N of Valid Cases	88		

a. 1 cells (12.5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.73.